Via fora!!

42

enllaç

Any 10
Volum V
Primavera del 1994

enllaç som una associació cultural amb més de 21 anys de vida i que ens plantegem els objectius següents:

1er)- Proposar i impulsar la relació entre col.lectius i sectors socials que malden per un canvi sòcio-cultural (de mentalitat, econòmic, polític,...) que faci avançar en l'alliberament de les persones i dels pobles, basada en l'intercanvi d'informació, el debat ideològic i l'ajut mutu en accions concretes.

2on)- Promoure i potenciar un procés educacional entre la gent culturalment activa, per tal d'adquirir una visió global de la realitat i dels canvis de volem dur a terme.

3er)- Potenciar i difondre la presència ideològica tant a nivell nacional com internacional que, a modus de catalitzador d'idees alienes i pròpies, en faci augmentar la velocitat de distribució.

Com podeu observar, **VIA FORA!** és un recurs essencial dins del nostre projecte. A més, disposem d'una casa construïda en camps de treball internacionals (**el Centre Permanent de Cultura Popular** del Turó dels Pujols, comarca de l'Alt Penedès) i que està configurat com a centre de documentació i de treball. Com a centre de documentació, consta d'una biblioteca especialitzada en cultura popular i dinamització cultural, i d'una hemeroteca amb revistes nacionals, estatals i internacionals, especialitzades en moviments alternatius. Com a centre de treball, organitzem i acollim trobades de gent culturalment activa que permetin la reflexió, la discussió, l'intercanvi d'experiències i l'elaboració de projectes d'acció, encaminades totes a dinamitzar el nostre entorn i a trobar camins d'alliberament personal i col.lectiu.

enllaç is a cultural association which has been existing for over 21 years. Our main objectives are the following:

1st)- To propose and put forward a relationship between the organised groups and the social sectors that struggle for a social-cultural change (in mentality, in economy, in politics,...) thus allowing an advance in the liberation of individuals and peoples; this is based on exchange of information, ideological debates and mutual help in specific actions.

2nd)- To promote and strengthen an educational process among culturally active people, so that a general view of reality and of the changes we wish to attain may be reached.

3rd)- To strengthen and spread out an ideological presence -at a national level as well as at an international level- that, by giving a boost to both our own ideas and those of others, may increase distribution of these ideas.

As you can see, **VIA FORA!** is an essential resort within our project. Furthemore, we have a house built by international work camps (**the Popular Culture Permanent Centre**, at Turó dels Pujols, in the Alt Penedès county), which is established as a document and work centre. As a document centre, it consists of a library specialised in popular culture and cultural dynamics, and a review library with national, state and international reviews and magazines specialised in alternative movements. As a work centre, we organize and host meetings of culturally active people, thus allowing meditation, discussion, exchange of experiences and the preparation of action projects, all directed to urge the awareness of the people surrounding us, and to the encounter of methods of individual and group liberation.

enllaç estas kultura asocio kiu fondiĝis antaŭ 21 jaroj kun jenaj celoj:

1e)- Proponi kaj akceli la rilatojn inter sociaj kolektivoj kaj sektoroj kiuj strebas por socikultura ŝanĝo (mensa, ekonomia, politika,...) kiu antaŭeniru por la liberigo de la homoj kaj de la popoloj, surbaze de informadŝanĝo, ideologia debato kaj reciproka helpo en konkretoaj ogadoj.

2e)- Promocii kaj potencigi edukan procezon inter la homoj kulture aktivaj, laŭcele akiri totalan komprenon de la realo kaj de la ŝanĝoj kiujn ni celas.

3e)- Potencigi kaj disvastigi la ideologian intereson je nacia kaj internacia niveloj kiu, kvazaŭ katalizilo de propraj kaj aliulaj ideoj, pligrandigu ĝian distribuan rapidecon.

Kiel konstateble, **VIA FORA!** estas esenca rimedo en nia projekto. Krome, ni posedas domon, kiun konstruis internaciaj laborbrigadoj (**la Konstanta Centro de Populara Kulturo** en el Turó dels Pujols ĉe la komarko Alt Penedès) kiu utilas kiel centro de dokumentaro kaj laboro. Kiel dokumentejo, ĝi havas specialigitan bibliotekon pri populara kulturo kaj kultura aktivigo kaj de revuoteko kun revuoj enlandaj, ŝtataj kaj internaciaj specialigitaj pri altrenativaj movadoj. Kiel laborcentro ni organizas renkontiĝojn de homoj kulture aktivaj kiuj permesu la pripensadon, la diskutadon, la interŝanĝon de spertoj kaj la prilaboradon de agadprojektoj, ĉiuj celantaj aktivigi nian ĉirkaŭaĵon kaj trovi vojojn de persona kaj kolektiva liberigo.

A L'ESTIU TOTA CUCA VIU

L'ombra és de cedre del Líban, a prop de la riba ginesta encara florida,el cul reposa sobre l'herba seca, una oreneta ens fa aixecar la vista per veure-la retallada sobre un blau cel cremat i nosaltres parlant de vacances.

Fer vacances possibilita poder canviar el ritme habitual i poder trencar amb la quotinaditat per retrobar-la un altre cop i potser veure-la d'una altra manera. Però, tu, vols dir que això de fer vacances no és un invent molt nou? Doncs, sí, és veritat, els nostres pares i les nostres mares fa ben poc que en fan, nosaltres encara hem sentit a parlar d'haver d'anar a canviar d'aires, d'anar a prendre les aigües o si es tractava de persones molt riques, d'estiuejar.

Si es té una activitat global, o sigui que allò que es fa incorpora tant l'aspecte físic, com l'intel.lectual, com l'espiritual, aquest concepte de fer vacances perd el seu sentit, en tot cas allò que es necessita és canviar d'aires, passar una temporada a casa d'una amiga o anar a visitar les lapones i els lapons perquè es té interès en veure com s'ho munten o es vol posar a prova la relació que es manté amb el fred.

PER UN FUTUR ENERGÈTIC SOSTENIBLE

Pep Puig

Els proppassats dies 26 i 27 d'abril va tenir lloc a Barcelona la VIII Conferència Catalana per un Futur sense Nuclears, organitzada pel Grup de Científics i Tècnics per un Futur No Nuclear (GCTPFNN).

Aquest col.lectiu el formen individus relacionats amb diferents disciplines científiques, els quals estan especialment sensibilitzats per la problemàtica ecològica, realitzant una crítica al model insostenible de desenvolupament actual i en especial l'energètic, tot oferint una sèrie de propostes alternatives.

Per a més detall podeu posar-vos en contacte a l'apartat de correus 10095 - 08080 BARCELONA.

Last 26th and 27th of april, took place at Barcelona the VIII Catalan Conference For a Future Without Nuclears, organized by the Scientist and Technical Group For a No Nuclear Future (GCTPFNN).

This group is constitued for people related to different scientific disciplines which are specially sensitized in ecologic problematical developping a critic to the unsustainable pattern in present development and proposing a series of alternative proposals.

For further information you can contact P.O. box 10095 - 08080 Barcelona.

Dum la pasintaj 26a kaj 27a de aprilo okazis en Barcelono la VIIIa Kataluna Konferenco por Senatomenergia Estonteco, organizita de la Grupo de Sciencistoj kaj Teknikistoj por Senatomenergia Estonteco (GCTPFNN).

Ĉi tiu kolektivo estas formata de homoj rilatantaj al diversaj sciencaj fakoj, speciale sentemaj pri la ekologia problemo, kiuj prezentas kritikon al la nuna neeltenebla modelo de disvolviĝo kun oferto de diversaj alternativaj proponoj.

Pliajn detalojn vi povas ricevi de la Poŝtkesto, 10095 -08080 Barcelono.

Com cada any, des d'en fa 8, els passats 26 i 27 d'abril es va reunir a Barcelona la VIII CONFERÈNCIA CATALANA PER UN FUTUR SENSE NUCLEARS. Aquest esdeveniment, organitzat pel Grup de Científics i Tècnics per un Futur No Nuclear (GCTPFNN), constitueix ja una fita de trobada per aquelles persones preocupades per la insostenibilitat ecològica dels models energètics dominants.

El GCTFNN es va donar a conèixer públicament a la tardor de 1980 quan va promoure la recollida de signatures (entre professorat i persones dedicades a la recerca) entorn del manifest *Per uns Països Catalans Lliures de Nuclearització*. El manifest i les signatures recollides foren lliurades al President de la Comissió Investigadora de les centrals nuclears d'Ascó del Parlament de Catalunya.

L'impacte ocasionat per l'accident de la C.N. de Txernòbil va fer que el GCTFNN es plantegés la necessitat d'organitzar una Conferència Catalana per un Futur Sense Nuclears per donar a conèixer públicament els problemes associats a la nuclearització i presentar els estudis internacionals que propo-

sen l'abandonament de les nuclears com a sistemes productors d'energia.

En la 1ª edició de la Conferència (1987), reconeguts especialistes europeus exposaren *Els riscs associats a la producció d'energia elèctrica mitjançant les centrals nuclears* (el Dr. Helmunt Hirsch del "Gruppe Okologie" de Hannover va exposar les conclusions de l'estudi col.lectiu titulat: *Internacional Nuclear Reactor Hazard Study*) i exploraren *Les possibilitats reals d'abandó de la via nuclear* com a forma de producció d'energia, (els Drs. Mark Barrett i François Nectoux del "Earth Resources Research" de Londres presentaren el seu estudi titulat *Closing Nuclear Power Stations* i la "Commission d'Energie de Les Verts" va exposar el seu estudi titulat *4 Scénarios Energétiques Appliqués à la France).*

L'èxit assolit per la 1ª CONFERÈNCIA CATALANA PER UN FUTUR SENSE NUCLEARS va fer que el Grup decidís sol.licitar la inscripció en el Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya, la qual cosa va quedar formalitzada durant el mes de setembre de 1987. Aleshores també es va prendre la decisió d'organitzar cada any la Conferència.

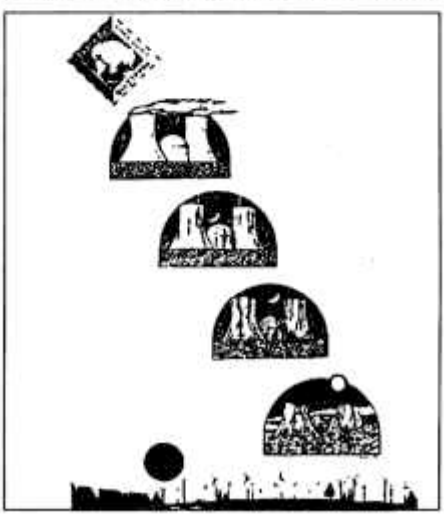

En la segona edició (1988) es va tractar el tema monogràfic de *l'Accident de Txernòbil i el seu impacte.* Per això es va comptar amb una aportació expressa realitzada pel Dr. John W. Gofman de la Universitat de California i amb la participació d'experts francesos de la "Commission de Récherche Independente et d'Information sur la Radioactivité CRIIRAD" i alemanys de "l'Institut für Energie-und Umweltforschung IFEU" (Heidelberg) que exposaren l'impacte que l'accident va tenir a França i a Alemanya. També pogueren explicar les seves experiències els col.lectius catalans que s'havien preocupat entorn del tema.

En la tercera edició (1989) es va tractar el tema de *Les baixes dosis de radiació i els laboratoris independents de mesura.* Així es va comptar amb l'aportació del Dr. Pere Carbonell, físic nuclear i mèdic, amb una àmplia experiència de treball a diferents centres europeus i amb l'aportació de la Dra. Barbara Krebs de l'Institut de Recerca Ambiental Aplicada -KATALYSE, amb seu a Colònia, RFA. També es va poder visionar un film soviètic sobre l'accident de la C.N. de Txernòbil.

En la quarta edició de la CONFERÈNCIA CATALANA PER UN FUTUR SENSE NUCLEARS (1990) es va tractar el tema de *Els riscs d'accidents als reactors nuclears en funcionament a Catalunya.* L'exposició va anar a càrrec del Dr. Richard E. Wehh, membre de "Studies of Nuclear Hazards and Constitucional Law", autor

del llibre *The Accident Hazards of Nuclear Power Plants* (University of Massachusetts Press) i que el 10 de març de 1990 havia acabat l'*Informe preliminar sobre l'Anàlisi i Avaluació del Risc d'Accident i dels Arguments Oficials de Seguretat pel reactor PWR Sizewell-B*, proposat per a Hinkley Point-C. També es va tractar el tema de les relacions entre Tecnologia, Ciència, Natura i Societat concretades en el cas de la Tecnologia Nuclear. Per això es va comptar amb la participació del Dr. Josep Sanmartín, filòsof de la Ciència i la Tecnologia, Catedràtic de la Universitat de València i membre de INVESCIT.

En la V CONFERÈNCA (1991) a més de la presentació del llibre *La ruta de la Energía* i d'una ressenya informativa sobre el desenvolupament de la *Campanya Viure Sense Nuclears*, es va tractar quasi monogràficament el tema de l'ús de l'energia, en la seva vessant eminentment pràctica. Per això, es va comptar amb la participació expressa de Daniel S. Sosland de "Conservation Law Foundation of New England" (entitat amb seu a Boston, Massachusetts i composada per tècnics, científics i juristes). La seva aportació titulada *La implementació de l'eficiència energètica a New England, una experiència de col.laboració entre ecologistes i empreses elèctriques*, és, sense cap mena de dubtes, l'expressió d'un dels treballs peoners pel que fa a un ús assenyat de l'energia arreu del món. Els seus resultats pràctics així ho demostren.

La principal novetat de la sisena edició de la Conferència (1992) va ser per una banda, la presència de l'Honorable Conseller de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya en la sessió d'apertura i per altra, que la Conferència va tenir la durada de dos dies en comptes d'un, tal com era habitual fins aleshores. En aquesta ocasió es va presentar, al llarg de la primera sessió, les premises per un *Escenari Energètic Global de Greenpace International*, a càrrec de José Luis Gómez (Greenpace España) i la *Carta Global de l'Energia* a càrrec d'Anandi Sharan (Global Commons Institute, Londres) i membre de la Coalició Mundial de l'Energia. Aquesta Carta fou consensuada per uns 500 representants de governs, institucions de recerca i de desenvolupament, institucions financeres, empreses i grups ecologistes al llarg de la *Conferència Mundial d'Energies Netes* (Ginebra, 4-7 de novembre del 1991). Al llarg de la segona sessió, el director del Centre UNESCO de Catalunya, Sr. Fèlix Martí, va presentar el "Worldwatch Institute" de Washington i el treball de recerca que realitza, fruit del qual n'és la publicació presentada per un dels seus coautors, Nicholas Lenssen i que duu per títol *Més enllà de l'era del petroli: dissenyant una economia solar*. A més d'aquesta presentació, el Rev. John Papworth, fundador de la revista "The Fourth World" (Londres), va tractar sobre les conseqüències socials de l'energia.

Finalment la Conferència es va clausurar amb la crida a la constitució del Capítol Català de la Coalició Mundial de l'Energia.

La setena edició de la Conferència (1993) va ser dedicada monogràfica-

ment a *La realitat de les energies renovables: l'energia eòlica*. En la primera sessió, va obrir la Conferència Roberto Galtieri del Grup Verd al Parlament Europeu que va exposar les propostes que Els Verds realitzen a la Cambra Parlamentària Europea pel que fa a les energies renovables. A continuació vaig intervenir jo mateix, exposant *La realitat de l'energia eòlica*; Antoni Martínez, president d'Ecotècnia (empresa cooperativa catalana peonera en el desenvolupament de tecnologia en el camp de l'energia eòlica) exposant *Els parcs eòlics a l'estat espanyol*; el Dr, David Wheeler, general manager pel medi ambient, la salut i la seguretat de "The Body Shop", exposant *El projecte de parc eòlic promogut per "The Body Shop" a Anglaterra*. La primera sessió va ser clausurada pel Dr. Joaquim Corominas exposant un innovador projecte sorgit a Catalunya entorn de *Les inversions ètiques i ecològiques en el camp de les energies netes: TREN-Transformadora Racional d'Energia Natural S.A.* A la segona sessió es va presentar per primera vegada en públic el capítol dedicat a l'energia de la reconeguda sèrie de TV *Race to Save Planet*, inspirada en els informes del Worldwatch Institute "State of the World", que anualment es publiquen des de l'any 1984 (a partir del 1993 es disponible l'edició catalana publicada pel Centre UNESCO de Catalunya). Finalment va tenir lloc una sessió de treball per a la constitució de la Secció a l'estat espanyol del Cercle Mundial del Consens - Coalició Mundial de les Energies Netes.

La darrera edició (1994) va ser dedicada a *Viure sense combustibles fòssils ni nuclears*. Al llarg de la primera sessió es varen presentar dos estudis per part de dues institucions internacionals de recerca. El primer titulat *Abandonar l'energia nuclear sense incrementar les tensions ambientals*, és el resultat de sis anys de treball per part de l'INESTENE, l'Institut per a l'Avaluació de les Estratègies Energètiques i Ambientals a Europa, amb seu a París. La presentació va anar a càrrec d'Antoine Bonduelle, investigador a INESTENE. El segon, titulat *Viure sense combustibles fòssils: la següent transició energètica*, va ser un encàrrec realitzat per Greenpeace International al "Stockholm Environment Institute - SEI" i va ser realitzat pel Centre de Boston que té aquesta puntera institució creada pel Parlament Suec. La segona sessió va consistir en la projecció del video *Després de l'escalfament*, pel.lícula dirigida per Mike Slee i James Burke on es presenta un escenari prospectiu, vist des de l'any 2050, del que podria passar al planeta Terra si no es redueixen les emissions de gasos hivernacle.

Les ponències presentades a cadascuna de les edicions de la CONFERÈNCIA CATALANA PER UN FUTUR SENSE NUCLEARS s'han aplegat en sengles llibres-recull, editats a l'efecte. Per sol.licitar-los es pot escriure a l'adreça postal del GCTPFNN (Apartat de Correus 10095 - 08080 Barcelona)

Pep Puig, és doctor en enginyeria industrial i va ser un dels fundadors de la Societat Cooperativa Ecotècnia.

SETMANA INTERCULTURAL DE GIRONA

5ª ESCOLA D'ESTIU *sobre* INTERCULTURALITAT

GIRONA, DIES 6, 7, 8 I 9 DE SETEMBRE DE 1994

Centre Cívic Sant Narcís, Pl. de l'Assumpció, 27. Girona.

Organització:

sergi · trAma · MED·CAMPUS

OÏDA

oficina **DEMOCRÀTICA**

d'innovació

Convidem les ciutadanes i els ciutadans a que facin arribar a l'(**OÏDA**) **Oficina d'Innovació Democràtica** les seves **Propostes** per unes noves regles del joc democràtic que impedeixin la corrupció i que afavoreixin la participació en tots els àmbits: des dels barris i municipis, fins l'Estat i les relacions internacionals.

També convidem les entitats i col.lectius d'arreu del país que **organitzint Parlaments d'Innovació Democràtica** en cada indret, que elaborin i facin conèixer noves propostes.

Les propostes recollides s'aniran fent públiques, amb la col.laboració dels mitjans de comunicació, per tal de dinamitzar un ampli diàleg social.

Quan ens trobem per dissenyar una democràcia participativa, ja estem, alhora, construint-la.

per fer PROPOSTES

(93) 317 26 91

fax i contestador, les 24hores

atenció personal

feiners de 4 a 8 de la tarda

Pl. de Catalunya, 9 - 4art - 08002 BARCELONA

EL COL.LECTIU DE RECERQUES ARQUEOLÒGIQUES DE CERDANYOLA (CRAC)

Us presentem una experiència de treball que des de fa més de vuit anys s'està portant a terme a la comarca del Vallès Occidental dins del camp de la recerca arqueològica.

Com elles mateixes ens comenten: "Preservar el patrimoni, no emergeix d'un concepte *snob* de la vida ni del caprici de quatre intel.lectuals elitistes, sinó que té un sentit i una funció perfectament plausibles: evitar la mort de la consciència col.lectiva i afavorir una millor qualitat de vida; perquè el desarrelament de les persones no duu més que a la intolerància, i perquè una ciutat sense patrimoni és una ciutat sense memòria i sense futur".

Here you are an experience that is been carried out from more than eight years in the Valles Occidental area about archeological research speciality.

As they say: "To preserve patrimony does not emerge neither from a snob life concept nor from the caprice of some elitist intellectuals but it has a sens and function perfectly plausibles: to evite the collective consciousness death and to favour a better life quality; because the uprooting of people only takes to intolerance and because a city with no patrimony is a city with no memory and with no future.

Ni prezentas al vi laborsperton Kiun de antaŭ pli ok jaroj oni plenumas en la regioneto "Okcidenta Vallès" en la kampo de arkeologia esploro.

Kiel ili mem klarigas: "Protekti la havaĵon, ne fontas el snoba vivkoncepto nek el kaprico de kelkaj elitaj intelektuloj, sed ĝi havas sencon kaj funkcion tre indajn: eviti la morton de la kolektiva konscienco kaj plibonigi la vivkvaliton, ĉar la elradikigo de la homoj kaŭzas nur maltoleremon kaj ĉar urbo sen havaĵo estas urbo sen memoro kaj sen estonteco".

El CRAC és una entitat que va nèixer el 1987, quan un grup d'estudiants i de llicenciats vàrem unir-nos a l'entorn d'un projecte comú: les excavacions al poblat ibèric del turó de Ca n'Olivé, que es van reprendre l'any 1986 després de vint-i-cinc anys d'oblit. Des de llavors els programes de treball s'han anat definint en funció de tres línies bàsiques de treball: recerca, protecció i difusió del patrimoni històrico-cultural. Així, l'abast de l'associació s'ha ampliat considerablement en els darrers anys.

A diferència d'altres centres d'estudis, podem dir que el CRAC està format exclusivament per professionals i estudiants, perquè el mateix sistema organitzatiu duu a aquesta situació. Com a tota entitat sense ànim de lucre el capital humà és el més important, per això s'ha obert la porta a totes aquelles persones que han volgut endegar un projecte o adscriure's a un altre ja en marxa. En definitiva, el que s'ha procurat i es pretén és facilitar l'accés dels estudiants i dels llicenciats a la història local com a forma de desenvolupament professional: infrastructura, hardware, material cartogràfic, bibliografia... es posen a l'abast d'aquell que està disposat a integrar-se en un equip de treball.

En aquests gairebé vuit anys de vida, s'han realitzat més de deu campanyes d'excavació programades als poblats ibèrics de Ca n'Olivé i Can Xercavins i a les sitges de la Universitat Autònoma de Barcelona, i quatre d'urgència al Parc Tecnològic del Vallès, la cabana de l'edat del bronze de Can Betran, les voltes de l'església de Sant Martí i a les sitges de la UAB. En total, cinc assentaments humans que van des del neolític fins al s. XVII. A més a més, el 1990 es va desenvolupar un pla de prospecció que va permetre ampliar a més de trenta el nombre de jaciments coneguts al terme. En aquests programes d'actuació s'ha comptat sempre amb el suport científic de les universitats de Barcelona i Autònoma de Barcelona i s'ha treballat en coordinació amb el Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a la difusió, gairebé cada any s'ha muntat alguna exposició, a més a més d'organitzar cursets especialitzats pensats per als estudiants. També s'ha treballat en col.laboració amb l'Ajuntament de Cerdanyola, organitzant diverses activitats per a les escoles: itineraris per la ciutat i visites a les excavacions, fent xerrades, etc. L'objectiu d'això és arribar al màxim de persones, per fer del patrimoni un fet quotidià de la ciutat.

El 1990 es creà la revista científica LIMES, d'aparició anual, que dóna sortida als treballs d'investigació arqueològica del Vallès (Oriental i Occidental). Aquesta publicació ha arribat al seu quart número i, actualment, s'han establert més de cent intercanvis amb publicacions similars d'arreu

del món.

El que resulta fonamental de tot això és el fet que des de l'àrea metropolitana s'impulsin projectes d'aquesta mena, perquè parlem d'una zona fortament desarrelada i on l'especulació urbanística actua encara de forma salvatge. Preservar el patrimoni i -com hem dit- encara més en aquesta part del país, no emergeix d'un concepte *snob* de la vida ni del caprici de quatre intel.lectuals elitistes, sinó que té un sentit i una funció perfectament plausibles: evitar la mort de la consciència col.lectiva i afavorir una millor qualitat de vida; perquè el desarrelament de les persones no duu més que a la intolerància, i perquè una ciutat sense patrimoni és una ciutat sense memòria i sense futur. Però, és igualment cert que aquests esforços han de partir d'uns objectius clars i a llarg termini i que, per evitar esforços inútils, cal mesurar adientment les actuacions.

En definitiva, la petita aportació que es fa des del CRAC vol ser també una aportació social. Per això hem lluitat -i lluitem- pel futur museu de la ciutat, que ha de ser el centre dinamitzador del patrimoni local, que el difongui, que en tingui cura, que l'investigui i en fomenti la implicació social i la participació ciutadana. També per aquest motiu, s'ha cercat la complicitat de totes les institucions, i és que canviar els hàbits de l'administració pública és un dels reptes més importants i necessaris.

Amb aquesta visió, paulativament hem anat ampliant els camps d'actuació, i el que en principi era tan sols un centre dedicat a la recerca arqueològica avui està desenvolupant programes de difusió i està obrint les portes a d'altres especialitats com l'art, la història, els arxius... Potser una de les fites més importants que s'han assolit ha estat el fet de convertir el patrimoni en un fenomen quotidià a la ciutat, del qual els mitjans de comunicació se'n fan ressó de forma constant. Malgrat la modèstia del nostre centre, creiem estar en el camí adequat per seguir aportant a Cerdanyola i al Vallès un coneixement més ampli de la seva història, abans que el creixement desmesurat de la capital esborri la memòria d'unes ciutats ja de per si històricament amnèsiques.

Col.lectiu de Recerques Arqueològiques de Cerdanyola (CRAC)
C/. Indústria, 38-40
08290 Cerdanyola-Vallès Occidental-

Via Fora!! núm 42, Volum V, Primavera 94

EL SENTIT DEL CONFEDERALISME

Murray Bookchin

Fa anys que rebem en règim d'intercanvi la publicació Green Perspectives editada per en Murray Bookchinn.

En el número 20 de novembre del 1990 aquest mateix autor va publicar unes reflexions al voltant del concepte de descentralització política, econòmica i administrativa, tot contrastant les seves argumentacions amb les dels que són partidaris, per raons d'eficàcia, del centralisme.

En aquest article l'autor ens posa a l'aguaït sobre la necessitat de no perdre el significat del viure una forma de vida ecològica i no sòlament de seguir pràctiques ecologistes concretes, essent també conscient de l'existència de problemes pel que fa al localisme, tot desmitificant el fet que descentralització no vol dir que no es puguin donar situacions injustes i no desitjades i realitzant una àmplia i profunda explicació del concepte de confederalisme.

We receive the publication "Green Prespectives" edited by Murray Bookchinn as an interchange since years.

In number 20 of November 1990, this same author published some reflections concerning the political, economic ans administrative decentralization concept, comparing his argumentations to the ones of the partisans, for a question of efficiency, of centralism.

In this article the author puts an alert to us about the necessity of not losing the significance of living an ecologic way of life and not only to follow concrete ecologic practices, being also conscious of the existence of problems related to localism.

He does not idealize the fact that decentralization does not mean that unfair and not desired situations could happen, and he makes an extensive and deep explanation of confereralism concept.

De antaŭlonge ni ricevas interŝanĝe la revuon "Green Perspectives" kiun eldonas Murray Bookchin. En la numero 20a de novembro 1990a ĉi tiu sama aŭtoro aperigis pripensojn ĉirkaŭ la malcentralizo politika, ekonomia kaj administracia, komparante siajn argumentojn kun tiuj de la adeptoj-pro efiko-de la centralizismo.

En ĉi tiu artikolo la aŭtoro atentigas nin pri la bezono ne perdi la signifon vivi ekologie kaj ne nur atenti konkretajn ekologiajn praktikojn, sed ankaŭ konscii pri la ekzisto de lokaj problemoj, kaj senmitigi la fakton ke malcentralizo ne signifas ke ne povas okazi maljustaj kaj ne dezirataj situacioj situacioj kaj li klarigas vaste kaj detale la koncepton pri konfederaciismo.

Pocs arguments s'han utilitzat amb més eficàcia per contestar el cas de la democràcia participativa cara a cara que l'afirmació de què vivim en una 'societat complexa'. Els centres de població moderns, se'ns diu, són massa grans i massa concentrats com per permetre la presa directa de decisions al nivell mwés fonamental. I la nostra economia és, presumiblement, massa 'global' com per desenredar les complexitats de la producció i del comerç. En el nostre sistema social actual -transnacional i sovint fortament centralitzat- se'ns aconsella que és millor incrementar la representació

dins de l'estat, millorar l'eficàcia de les institucions burocràtiques, i no pas promulgar plantejaments 'localistes' utòpics del control popular sobre la vida política i econòmica.

Després de tot, declaren sovint aquests arguments, els centralistes són tots en realitat 'localistes' en el sentit que creuen en 'més poder per al poble' -o si més no, per als seus representants. I un representant, no vol sempre saber els desitjos dels seus 'constituents'.

Però, la democràcia cara a cara? Oblideu el somni de què en el nostre món modern 'complex' podem sostenir una alternativa democràtica a la nació-estat! Moltes persones pragmàtiques, incloent-hi socialistes, descaten sovint els arguments per aquest tipus de 'localisme' per ser 'allunyats del món' -amb una condescendència benigna en el millor dels casos, i en el pitjor amb la mofa més absoluta. Fa anys, a la revista *Root and Branch*, Jeremy Brecher, un socialista democràtic, em va desafiar a què expliqués com les meves opinions descentralistes expressades a *Post-Scarcity Anarchism* evitarien que, per exemple, la ciutat de Troy, a Nova York, aboqués els seus residus no tractats al riu Hudson, del que treuen aigua potable les ciutats que hi ha més avall del riu com Perth Amboy.

A primera vista, els arguments pel govern centralitzat com els de Brecher semblen prou convincents. Se suposa que per evitar que un municipi perjudiqui ecològicament un altre, és necessària una estructura democràtica, certament, però on la comunicació flueixi del cim a la base. Això no obstant, els arguments econòmics i polítics convencionals contra la descentralització, des de la sort de l'aigua potable de Perth Amboy fins a la nostra suposada 'adició' al petroli, es basen en una sèrie de suposicions molt problemàtiques i el més preocupant és que es basen en una acceptació inconscient del status quo econòmic.

DESCENTRALISME I AUTOSUFICIÈNCIA

La suposició que allò que existeix ara necessàriament ha d'existir és l'àcid que corromp tot pensament visionari (com es veu en la tendència recent dels radicals d'abraçar el 'socialisme de mercat' en comptes d'afrontar els fracassos de l'economia de mercat a més dels del socialisme d'estat. Sens dubte haurem d'importar cafè per a aquells que necessiten la seva dosi matinal, o metalls exòtics per a aquells que volen articles més durables que les porqueries produïdes per una economia d'usar-i-llençar conscientment muntada. Però, a part de l'absoluta irracionalitat d'encabir desenes de milions de persones en conurbacions congestionades i sufocants, és necessària per satisfer les necessitats humanes l'existència de l'extravagant divisió internacional del treball? O ha estat creada per donar beneficis extravagants a les corporacions multinacionals? Hem d'ignorar les conseqüències ecològiques de saquejar els recursos del Tercer Món, interconnectant bojament la vida econòmica moderna amb àrees riques en petroli del qual els productes finals

inclouen contaminants de l'aire i cancerígens derivats del petroli? Ignorar el fet que la nostra 'economia global' és el resultat de burocràcies industrials que estan en alça i d'una economia de mercat ultracompetitiva, crèixer o morir, és una miopia increïble.

No és gaire necessari explorar les bones raons ecològiques per aconseguir una certa mesura d'autosuficiència. La majoria de les persones amb consciència medioambiental saben que una massiva divisió nacional i internacional del treball és extremadament malversadora, en el sentit literal del terme. Una excessiva divisió del treball no solament provoca la sobreorganització en la forma de burocràcies monstruoses i un enorme consum de recursos en transportar materials sobre grans distàncies, sinó que també redueix les possibilitats de reciclar els residus d'una manera efectiva, d'evitar la contaminació que pot originar-se en centres molt concentrats d'indústria i de població, i d'utilitzar de manera intel.ligent les matèries primeres locals o regionals.

D'altra banda, no podem oblidar el fet que unes comunitats relativament autosuficients en les quals els oficis, l'agricultura i les indústries serveixen unes xarxes definibles de comunitats organitzades de forma confederal, enriqueixen les oportunitats i els estímuls rebuts pels individus i contribueixen a formar unes personalitats més completes amb un ric sentit d'identitat i d'habilitat en la competència. L'ideal grec d'un individu complet dins d'un ambient complet - un ideal que va reaparèixer a les obres utopianes de Charles Fourier- va ser durant molts anys un dels valors principals dels anarquistes i socialistes del segle passat.

L'oportunitat de l'individu de dedicar la seva activitat productiva a moltes tasques diferents durant una setmana laboral limitada (o, a la societat ideal de Fourier durant un dia concret) es veia com un factor essencial en superar la divisió entre activitat manual i intel·lectual, en transcendir les diferències de *status* creades per aquesta divisió del treball, i en incrementar la riquesa d'experiències que venien amb un lliure moviment de la indústria a l'artesania i al conreu dels aliments. D'aquesta forma l'autosuficiència contribuïa a formar una identitat més rica, enfortida per una diversitat d'experiències, competències i reconfirmacions. Desgraciadament arriba la gent d'esquerres i moltes persones mediambientalistes han perdut aquesta visió en el seu moviment cap a un liberalisme pragmàtic i en la tràgica ignorància per part del moviment radical del seu propi passat visionari.

Jo crec que no hauríem de perdre de vista el significat de viure una forma de vida ecològica i no solament seguir pràctiques ecològiques correctes. La multitud de manuals que ens ensenyen com preservar, invertir, menjar i comprar d'una forma 'ecològicament responsable' són una paròdia de la necessitat més bàsica de reflexionar sobre què significa pensar -sí, raonar- i viure ecològicament en el ple sentit de la paraula. En aquest sentit jo diria que mantenir orgànicament un jardí és més que una bona

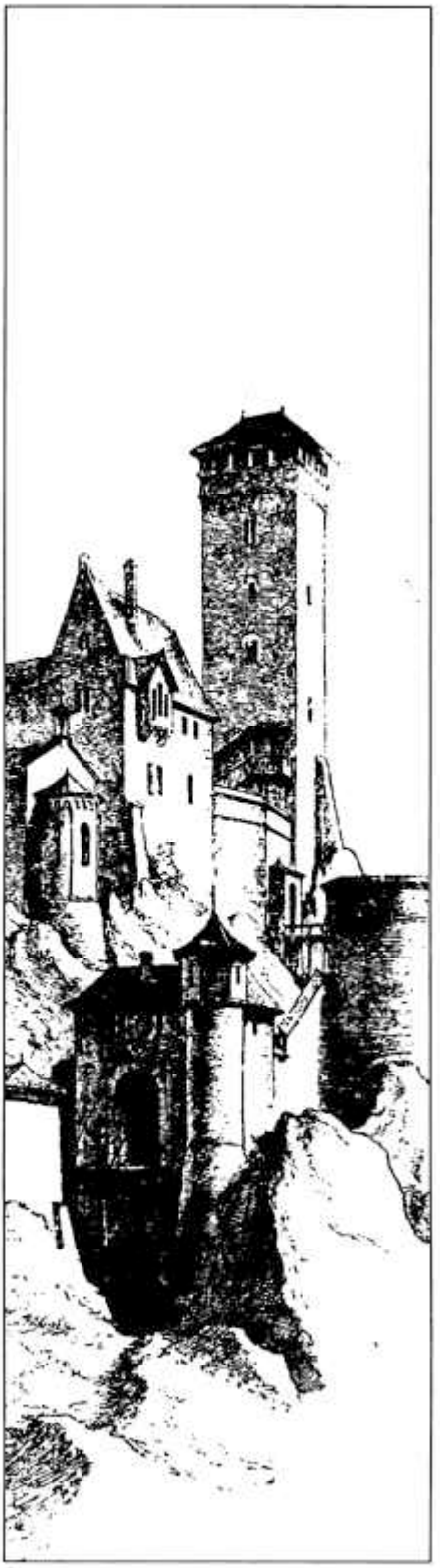

forma d'agricultura i una bona font de nutrients; és sobretot, una manera de situar-se directament al mig de la xarxa en cultivar personalment les mateixes substàncies que hom assumeix per viure i en tornar al mediambient allò que hom en treu.

D'aquesta manera els aliments es converteixen en més que una forma de nodriment material. El sòl que es llaura, els éssers vius que es cultiven i consumeix, el fem que es prepara, tot s'uneix en un continu ecològic per alimentar l'esperit a més del cos, afinant la sensibilitat de la persona al món humà i no humà que ens envolta. Sovint em diverteixen 'espiritualistes' zelosos, molts dels quals són o bé espectadors passius de paisatges aparentment 'naturals' o bé devots de rituals, màgia i deïtats paganes (o ambdues), que no s'adonen que una de les activitats més eminentment humanes, és a dir el conreu d'aliments, pot contribuir més a formar una sensibilitat (i espiritualitat, si es vol) ecològica que tots els conjurs i mantres ideats en nom de l'espiritualisme ecològic.

Uns canvis tan monumentals com la dissolució de la nació-estat i la seva substitució per una democràcia participativa, doncs, no succeeixen en un buit psicològic on es canvia solament l'estructura política. Vaig argumentar contra Jeremy Brecher que, en una societat que es trobés girant radicalment cap a una democràcia participativa descentralitzada guiada per principis comunitaris i ecològics, el raonable és suposar que la gent no triarà una dispensació social prou irresponsable com per permetre que

les aigües del Hudson es contaminessin d'aquella forma. La descentralització, una democràcia participativa 'cara a cara', i un èmfasi localista sobre els valors de la comunitat s'haurien de veure com un sol conjunt , segurament ha estat així en la visió que jo vinc donant des de fa més de trenta anys. Aquest 'sol conjunt' comprèn no solament una política nova sinó també una nova cultura política que abraça noves formes de pensar i sentir, i noves interrelacions humanes, incloent-hi com experimentem el món natural. Paraules com 'política' i 'ciutadania' serien redifinides pels rics significats que van adquirir en el passat i ampliades per al present.

No és gaire difícil demostrar -ítem per ítem- com es pot atenuar la divisió internacional del treball en utilitzar recursos locals i regionals, redimensionar el consum humà segons pautes racionals (i, per cert, saludables), i emfatitzar la producció de qualitat que proveeixi uns mitjans de vida que perdurin i que no són per llençar ràpidament. És una llàstima que l'inventari substanciosíssim d'aquestes possibilitats, que jo vaig recopilar i avaluar al meu assaig del 1965 *Cap a una tecnologia alliberadora*, va ser escrit fa tant de temps que ara és inaccessible a la generació actual de persones amb orientació mediambientalista. És més, en aquell assaig vaig argumentar per la integració regional i per la necessitat d'interconnectar recursos entre ecocomunitats, atès que les comunitats són inevitablement interdependents les unes de les altres.

ELS PROBLEMES DEL DESCENTRALISME.

Si moltes persones pragmàtiques estan cegues a la importància del descentralisme, moltes dins del moviment ecològic tendeixen a ignorar uns problemes molt reals del 'localisme', problemes que no són pas menys preocupants que els problemes creats per un globalisme que promociona una interconnexió total de la vida econòmica i política a escala mundial. Sense certs canvis holístics, culturals i polítics com els que he mencionat, les nocions de descentralisme que emfatitzen l'aïllament localista i un grau d'autosuficiència podrien portar al parroqialisme i xauvinisme cultural. El parroquialisme pot comportar pro-

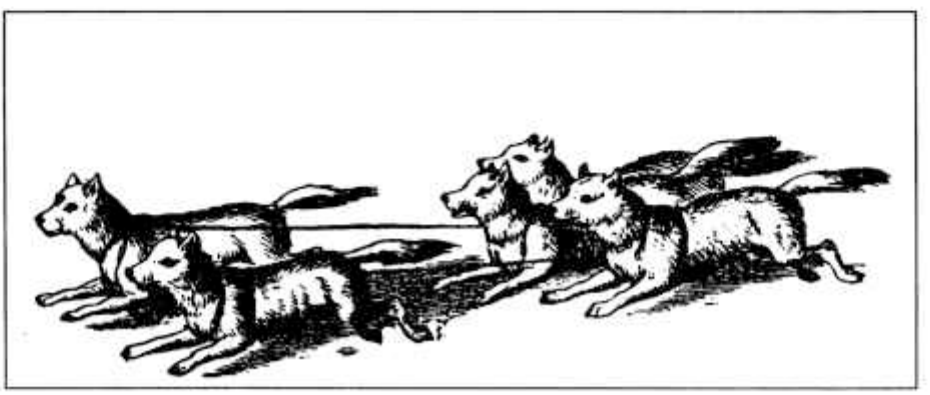

blemes que són molt greus per una mentalitat 'global' que ignora el caràcter únic de les cultures, les peculiaritats d'ecosistemes i ecoregions, i la necessitat d'una vida comunitària a escala humana que fa possible una democràcia participativa. Aquesta no és una qüestió secundària avui en dia, en un moviment ecològic que tendeix a divagar entre extrems ben intencionats, però bastant ingenus. No puc repetir massa emfàticament que hem de trobar una manera de compartir el món amb altres humans i amb formes de vida no humanes, una visió a la qual és sovint difícil d'arribar en comunitats excessivament 'autosuficients'.

Per molt que respecti les intencions d'aquells que defensen l'autodependència i automanutenció locals, aquests conceptes poden ser força enganyosos. Puc estar d'acord amb David Morris de l'Institut per l'Autodependència Local, per exemple, en què si una comunitat pot produir les coses que necesita, probablement ho hauria de fer. Però les comunitats que s'automantenen no poden produir totes les coses que necessiten, a no ser que això impliqui un retorn a una forma esgotadora de vida de poble que històricament envellia amb treball dur els seus homes i dones i els permetia molt poc temps per a una vida política més enllà dels límits immediats de la mateixa comunitat.

Lamento dir que hi ha persones al moviment ecològic que efectivament defensen un retorn a una economia altament intensiva en treball físic, per no parlar de deïtats de l'Edat de Pedra. És clar que hem de donar als ideals de localisme, descentralisme i autosostenibilitat un sentit més ampli i més ple.

Avui dia podem produir els mitjans bàsics de la vida -i molt més- dins d'una societat ecològica que es concentra en la producció d'articles útils d'alta qualitat. Però encara hi ha dins el moviment ecològic qui massa fàcilment acaba defensant una mena de capitalisme 'col.lectiu' en el qual una comunitat funciona com un empresari individual, amb un sentit de propietat sobre els seus recursos. Un sistema semblant de cooperatives marca un cop més els principis d'una filosofia de mercat del sistema de distribució, a mesura que les cooperatives es trobin enredades en la teranyina dels 'drets burgesos', això és, en contractes i comptabilitat que enfoquen les quantitats exactes que una comunitat rebrà a 'canvi' d'allò que entrega a altres. Aquest deteriorament va ocòrrer entre algunes de les empreses controlades pels obrers que van funcionar com empreses capitalistes a Barcelona després de la seva expropiació pels obrers el juliol de 1936, una pràctica que la CNT anarco-sindicalista va combatre als principis de la Revolució Espanyola.

És un fet preocupant que ni la descentralització ni l'autosuficiència són en si mateixes necessàriament democràtiques. La ciutat ideal de Plató a la "República" va ser dissenyada, certament, per ser autosuficient, però la seva autosuficiència havia de mantenir una èlite de guerrers a més de filòsofs. De fet, la seva capacitat per preservar la seva autosuficiència depenia de la seva capacitat, com la de

Esparta, de resistir la influència aparentment 'corruptiva' de cultures alienes (una característica, podríem dir, que encara es veu a moltes societats tancades d'Orient). D'una forma semblant, la descentralització en sí mateixa no assegura que tindrem una societat ecològica. Una societat descentralitzada pot fàcilment coexistir amb jerarquies extremadament rígides. Un exemple impactant és el feudalisme europeu i oriental, un ordre social on jerarquies principesques, ducals i baronials es basaven en comunitats altament descentralitzades. Amb tots els respectes per Fritz Schumacher, el petit no és necessàriament bonic.

Tampoc és de lògica que les comunitats a escala humana i les 'tecnologies apropiades' constitueixen en sí mateixes unes garanties contra les societats prepotents. En realitat, durant segles la humanitat vivia en pobles i petites ciutats, sovint amb llaços socials estretament organitzats i fins i tot amb formes comunístiques de propietat. Però aquestes donaven la base material per a uns estats imperials altament despòtics. Considerats en termes d'economia i de propietat, es podrien guanyar una alta cotització dins del plantejament 'coneixement zero' d'economistes com Herman Daly, però eren els maons durs que van ser utilitzats per construir els despotismes orientals més terribles a l'Índia i a la Xina. El que aquestes comunitats autosuficients i descentralitzades temien gairebé tant com els exèrcits que les assolaven eren els recaudadors d'impostos imperials que les saquejaven.

Si admirem comunitats semblants pel seu grau de descentralització, autosuficiència, petitesa o utilització de 'tecnologies apropiades', estaríem obligats a ignorar fins a quin punt eren també culturalment estancades i fàcilment dominades per èlites exògenes. És molt possible que la seva divisió del treball, aparentment orgànica, però en realitat determinada per tradició, podria haver format la base per un sistema de 'castes' altament opressiu i degradant a diferents llocs del món, sistema de 'castes' que obstaculitza la vida social de l'Índia encara avui.

Encara amb el risc de donar la impressió que m'agrada portar la contrària, em sento obligat a subratllar que la descentralització, el localisme, l'autosuficiència, i fins i tot el confederalisme, cada un considerat aïlladament, no constitueixen una garantia d'aconseguir una societat ecològica racional. De fet, cada un d'ells en un moment o altre ha recolzat comunitats parroquials, oligarquies i fins i tot règims despòtics. Segurament, sense les estructures institucionals que envolten la nostra utilització d'aquests temes i sense combinar-los els uns amb els altres, no podem aspirar a aconseguir una societat lliure amb una orientació ecològica.

CONFEDERALISME I INTERDEPENDÈNCIA.

El descentralisme i l'autosostenibilitat han de comprendre un principi d'organització social molt més ampli que el simple localisme. Juntament amb la descentralització, les

aproximacions a l'autosuficiència, les comunitats a escala humana, les ecotecnologies, i més, existeix una necessitat urgent de formes d'interdependència democràtiques i autènticament comunitàries, en poques paraules, de formes llibertàries de confederalisme.

He detallat extensament en molts articles i llibres la història de les estructures confederals des de les confederacions antigues i medievals fins a les modernes com els *Comuneros* a Espanya a principis del segle XVI, passant pel moviment seccional a París el 1793 i uns intents més recents a la confederació, especialment pels anarquistes a la Revolució Espanyola dels anys 1930. Avui dia, allò que sovint porta a greus malentesos entre els descentralistes és el fet que en massa casos no veuen la necessitat de la confederació -la qual si més no tendeix a contrarrestar la tendència de les comunitats descentralitzades a derivar cap a l'exclusivitat i el parroquialisme. Si no tenim una clara comprensió de què significa el confederalisme- i més important encara, el fet que constitueix un principi clau i atorga un significat més ple al descentralisme, l'ideari d'un municipalisme llibertari pot fàcilment esdevenir buit en el millor dels casos o ser utilitzat per finalitats molt parroquials en el pitjor cas.

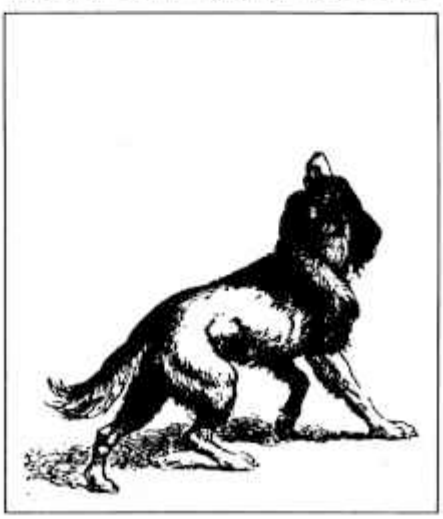

Què, doncs, és el confederalisme? És sobretot una xarxa de consells administratius dels quals els membres o delegats són elegits en assemblees democràtiques personals 'cara a cara' als diversos pobles, ciutats, i fins i tot barris de grans ciutats. Els delegats d'aquests consells confederals reben un mandat estricte de les seves assemblees, poden ser retirats i han de respondre a les assemblees que els elegeixen per coordinar i administrar les polítiques formulades per les mateixes assemblees. La seva funció és, doncs, administrativa i pràctica i no la de prendre decisions com la funció dels representants als sistemes republicans de govern.

Una visió confederalista implica una clara distinció entre la formulació de política i la coordinació i execució de polítiques adoptades. La formulació de polítiques és exclusivaament el dret d'assemblees comunitàries populars basades en les pràctiques de la democràcia participativa. L'administració i la coordinació són la responsabilitat dels consells confederals, els quals es converteixen en els mitjans d'interconnectar pobles, ciutats, barris i ciutats grans per formar xarxes confederals. Així, el poder flueix de la base cap amunt en comptes des del cim cap avall, i en les confederacions el fluxe del poder de la base cap amunt disminueix a mesura que

l'abast del consell federal varii territorialment de localitats a regions i de regions a àrees territorials cada cop més amples.

Un element crucial per donar realitat al confederalisme és la interdependència de les comunitats per a un autèntic mutualisme basat en compartir els recursos, els productes i la formulació de polítiques. Si una comunitat no es troba obligada a dependre generalment d'una altra o d'altres per satisfer importants necessitats materials i realitzar objectius polítics comuns de tal forma que quedi interconnectada a un conjunt més gran, l'exclusivitat i el parroquialisme són veritables possibilitats. Només a mesura que reconeixem que la confederació s'ha de concebre com a una extensió d'una forma d'administració participativa -per mitjà de xarxes confederals- poden el descentralisme i el localisme evitar que les comunitats que composen els organismes més grans d'associació s'endinsin a expenses d'àrees més amples de la consociació humana.

El confederalisme és, d'aquesta manera, una forma de perpetuar la interdependència que hauria d'existir entre comunitats i regions, de fet, és una manera de democratitzar aquella interdependència sense sacrificar el principi de control local. Mentre que una mesura raonable d'autosuficiència és desitjable per a cada localitat i regió, el confederalisme és un mitjà d'evitar el parroquialisme local per una banda i per l'altra, una extravagant divisió racional i global del treball. En breu, és una manera per a una comunitat de retenir la seva identitat i plenitud alhora de participar i compartir amb un conjunt més gran que constitueix una societat ecològica equilibrada.

El confederalisme com a principi d'organització social assoleix el seu desenvolupament més ple quan la mateixa economia és confederalitzada en posar-se a les mans de les municipalitats locals, les granges, fàbriques i d'altres empreses locals necessàries, és a dir, quan una comunitat, per gran o petita que sigui, comença a gestionar els seus propis recursos econòmics dins d'una xarxa interconnectada amb altres comunitats. Forçar a una tria entre l'autosuficiència per una banda, o un sistema de mercat d'intercanvi per l'altra, és una dicotomia simplista i innecessària. Jo voldria creure que una societat ecològica confederal seria una societat que sabés compartir, basada en el plaer que s'experimenta en distribuir entre les comunitats segons les seves necessitats, i no una societat en la qual unes comunitats capitalístiques 'cooperatives' s'empantanin en el *quid pro quo* de relacions d'intercanvi.

Impossible? A no ser que hagin de creure que la propietat nacionalitzada (que reforça el poder polític de l'estat centralitzat amb el poder econòmic) o una economia de mercat privada (de la qual la llei de 'créixer o morir' amenaça amb minar l'estabilitat ecològica del planeta sencer) és més factible, jo no arribo a veure quina alternativa viable tenim que no sigui la municipalització confederada de l'economia. En tot cas, per una vegada ja no seran buròcrates privilegiats de l'estat ni cobdiciosos empresaris

burgesos -ni tan sols capitalistes 'col.lectius' en autoanomenades empreses de control obrer- cadascú amb els seus interessos especials per promocionar, que s'enfrontin als problemes d'una comunitat, sinó ciutadans, independentment de les seves ocupacions o llocs de treball. Per una vegada caldrà transcendir els tradicionals interessos especials del treball, del lloc de treball, del prestigi, i de les relacions de propietat, i crear un interès general basat en problemes comunitaris compartits.

La confederació és, doncs, el conjunt de la descentralització, del localisme, l'autosuficiència, la interdependència, i més. Aquest 'més' és l'educació moral i la formació de caràcter essencial -el que els grecs anomenaven '*paideia*'- que fomenta una ciutadania activa racional dins d'una democràcia participativa, no pas com els passius constituents i consumidors que tenim avui dia. Al final, no hi ha cap substitut per una reconstrucció conscient de la nostra relació de cadascú amb els altres i amb el món natural.

Argumentar que la reformació de la societat i de la nostra relació amb el món natural només es poden aconseguir mitjançant la descentralització, el localisme o l'autosostenibilitat ens deixa amb una sèrie incompleta de solucions. Si suprimíssim qualsevol d'aquestes pressuposicions per una societat basada en municipalitats confederades, això deixaria, segurament, un enorme forat en tot el teixit social que aspirem a crear. Aquell forat creixeria i, tard o d'hora, destruiria el mateix teixit, exactament com una economia de mercat, conjuntada amb socialisme i 'anarquisme' o el concepte que es tingui de la bona societat, dominaria tard o d'hora la societat sencera. Tampoc podem suprimir la distinció entre la formació de polítiques i l'administració, perquè una vegada que la formació de polítiques escapa de les mans de la gent, la devoren els seus delegats, que ràpidament es converteixen en buròcrates.

El confederalisme, en efecte, s'ha de concebre com un conjunt: un organisme d'interdependències conscientment format que uneix la democràcia participativa a les municipalitats amb un sistema de coordinació escrupulosament supervisat. Implica el desenvolupament dialèctic de la independència i de la dependència cap a una forma d'interdependència més ricament articulada, igual que l'individu en una societat lliure creix des de la dependència a la infància a la independència a l'adolescència, per després fusionar totes dues en una forma conscient d'interdependència entre individus i entre individu i societat.

El confederalisme és, doncs, un tipus de metabolisme social fluid i en desenvolupament constant en el qual la identitat d'una societat ecològica es conserva per mitjà de les seves diferències i per virtut del seu potencial per una diferenciació cada cop més gran. El confederalisme, de fet, no marca una cloenda de la història social (com els recents ideòlegs de 'el final de la història' ens voldrien fer creure respecte al capitalisme lliberal), sinó més aviat el punt de partida per una nova història eco-social marcada per una evolució participativa dins de la societat i entre la societat i el món natural.

LA CONFEDERACIÓ COM A PODER DUAL

Sobretot he intentat demostrar en els meus escrits anteriors com la confederació amb una base municipal ha existit en forta tensió amb l'estat centralitzat en general i amb la nació-estat als últims temps. He intentat accentuar que el confederalisme no és només una forma única d'administració de la societat, particularment d'administració cívica o municipal. És una tradició vibrant en els afers de la humanitat, que té darrera seu una història de segles. Generació rera generació les confederacions van intentar contrarrestar una tendència històrica quasi tan llarga vers la centralització i la creació de la nació-estat.

Si no es veuen les dues coses -confederalisme i estatisme- com estant en tensió l'una amb l'altra (una tensió en la qual la nació-estat ha utilitzat una varietat d'intermediaris com els governs provincials del Canadà i els governs dels estats als Estats Units per crear la il·lusió del 'control local'), aleshores el concepte de confederació perd tot el significat. L'autonomia provincial al Canadà i els drets dels estats als EUA no són més confederals que els 'soviets' o consells com a mitjà per al control popular que existia en tensió amb l'estat totalitari de Stalin. Els soviets russos van ser absorbits pels boltxevics, que els van suplantar amb el seu partit dins d'un any o dos de la Revolució d'Octubre. Debilitar el paper de les municipalitats confederals com un poder contrarrestant la nació-estat en presentar candidats 'confederalistes' pel govern d'un estat -o, cosa que sembla un malson, per la possició de governador en estats aparentment democràtics (tal com han proposat alguns verds d'EUA)- és ocultar la importància de la necessitat d'una tensió entre confederacions i nacions-estat, i, de fet, encobreix el fet

que les dues coses no poden coexistir a llarg termini.

En descriure el confederalisme en conjunt -com a una estructura per a descentralització, democràcia participativa, i localisme- i com a una potencialitat per una diferenciació cada cop més gran sobre noves línies de desenvolupament, voldria subratllar que aquest mateix concepte de integritat que s'aplica a les interdependències entre municipalitats s'aplica també a la mateixa municipalitat. La municipalitat, com vaig remarcar en escrits anteriors, és el cercle polític més immediat de l'individu, és el món que es troba a pocs passos de la intimitat de la família i de les amistats personals. En aquell primer cercle polític, on la política s'hauria de concebre en el sentit hel·lènic de dirigir literalment la polis o comunitat, l'individu es pot transformar d'una simple persona en un ciutadà actiu, d'un ésser particular en un ésser públic. Donat aquest cercle fonamental que literalment converteix el ciutadà en un ésser funcional que pot participar directament en el futur de la societat, estem contemplant un nivell d'interacció humana que és més bàsica (a part de la mateixa vida familiar) que cap nivell que s'expressa en formes representatives de governació, on el poder col·lectiu es transmuta literalment en poder encarnat per un o uns quants individus. La municipalitat és, doncs, el cercle més autèntic de la vida pública, per molt que hagi estat distorsionada al decurs de la història.

Per contrast, els nivells delegats o autoritaris de la política pressuposen l'abdicació del poder municipal i ciu-

tadà fins a un punt o altre. La municipalitat sempre s'ha d'entendre com aquest món públic veritablement autèntic. Comparar fins i tot càrrecs executius com el d'alcalde amb un governador als cercles representatius del poder és malentendre massivament la natura bàsica política de la mateixa vida cívica, malgrat totes les seves malformacions. Aleshores, afirmar com els Verds d'una manera purament formal i analítica (com instrueix la lògica moderna) que temes com 'executiu' fan intercanviables els dos càrrecs és treure totalment la noció de poder executiu del seu context i convertir-la en una simple categoria morta per causa dels ornaments externs que afegim a la paraula. Si la ciutat s'ha de veure com un conjunt, i si s'han de reconèixer plenament les seves potencialitats per crear una democràcia participativa, doncs els governs de províncies i d'estats a Canadà i als EUA s'han de veure com petites repúbliques clarament establertes i organitzades totalment arreu de la representació al millor cas i el poder ologàrquic al pitjor. Aquests proveeixen els canals d'expressió per a la nació-estat, i constitueixen obstacles al desenvolupament d'una autèntica esfera pública.

Presentar un Verd per alcalde amb un programa municipalista llibertari, en poques paraules, és qualitativament diferent a presentar un governador de província o d'estat amb un programa municipalista presumiblement llibertari. Representa descontextualitzar les institucions que existeixen en una municipalitat, província o estat, i en la mateixa nació-estat, situant així tots tres càrrecs executius sota una rúbrica purament formal. Es podria dir amb la mateixa imprecisió que, ja que tant els humans com els dinosauris tenen espina dorsal, pertanyen a la mateixa espècie o fins i tot al mateix gènere. En cada un d'aquests casos, una institució -sigui d'alcalde, de conseller o de representant- s'ha de veure en un context municipal global. Des d'aquest punt de vista, que els Verds presentin candidats per a alcalde és fonamentalment diferent a presentar candidats a càrrecs provincials i estatals. Hi ha una sèrie llarguíssima de raons detallades de perquè els poders d'un alcalde estan molt més controlats i sota una vigilància pública més propera que els poders dels càrrecs estatals i provincials.

A risc de repetir-me, voldria dir que ignorar aquest fet és abandonar tot sentit de contextualitat i de l'ambient dins del qual s'han de situar els temes com política, administració, participació i representació. Senzillament, un ajuntament no és una capital d'una província, un estat o nació-estat.

Sens dubte, actualment hi ha ciutats tan grans que els falta poc per ser quasi-repúbliques per dret propi. Hom pensa per exemple en àrees metropolitanes com Nova York i Los Angeles. En casos com aquests, el programa mínim d'un moviment Verd pot exigir l'establiment de confederacions dins de l'àrea urbana -concretament, entre barris o districtes definibles- i no solament entre les mateixes àrees urbanes.

En un sentit molt real, aquestes

entitats sobredimensionades i altament poblades s'han de dividir institucionalment en autèntiques municipalitats amb dimensions humanes que es presten a la democràcia participativa. Aquestes entitats no són encara poders estatals plenament formats, ni institucionalment, ni en realitat, tal com trobem fins i tot en estats nordamericans escasament poblats. L'alcalde no és encara un governador amb els enormes poders coercitius que té un governador, si tampoc l'ajuntament no és cap parlament o assemblea estatal que literalment pot legislar l'entrada en vigor de la pena de mort, tal com succeeix avui dia als Estats Units.

En les ciutats que s'estan transformant en quasi-estats, existeix encara força espai on la política es pot portar segons línies llibertàries. Ja es veu que les branques executives d'aquestes entitats urbanes constitueixen un terreny molt precari, suportant gegantesques burocràcies, poders policials i fiscals i sistemes jurídics que creen greus problemes per un plantejament municipal llibertari. Ens hem de preguntar sempre i amb tota franquesa quina forma pren la situació concreta. Allà on els ajuntaments i els despatxos d'alcaldes en grans ciutats ofereixen una arena per combatre la concentració del poder en una executiva d'estat o de província cada cop més fort, i, encara pitjor, en jurisdiccions regionals que poden dividir aquests tipus de ciutats (Los Angeles n'és un exemple destacable), presentar candidats a l'ajuntament pot ser, de fet, l'únic recurs que tenim per arrestar el desenvolupament d'institucions estatals cada cop més autoritàries i per ajudar a restaurar una democràcia institucionalment descentralitzada.

Sens dubte es trigarà molt de temps en descentralitzar físicament una entitat urbana com Nova York en autèntiques municipalitats i, per últim, comunes. Un esforç d'aquest tipus és una part del programa màxim d'un moviment Verd. Però no hi ha cap motiu perquè una entitat urbana de tal magnitud no es pugui descentralitzar poc a poc institucionalment. Sempre cal tenir en compte la distinció entre descentralització física i descentralització institucional. Un i altre cop els radicals i fins i tot els urbanistes han ofert excel·lents propostes per localitzar la democràcia en aquestes gegantesques entitats urbanes i donar, literalment, més poder al poble, per després veure'ls destroçats cínicament per centralistes que invoquen impediments físics en aquests tipus d'iniciativa.

Dir que la descentralització institucional d'una entitat tan gran és congruent amb la seva divisió física és confondre els arguments dels que defensen la descentralització. Existeix una certa traició per part dels centralistes en identificar o lligar aquestes dues línies molt diferenciades de desenvolupament. Els municipalistes llibertaris sempre han de recordar clarament la distinció entre descentralització institucional i física, i reconèixer que la primera és perfectament factible encara que la consecució de la segona pugui trigar anys.

3 de novembre de 1990

Murray Bookchin

COL.LOQUI *VIVRE AVEC LA TERRE* SÍNTESI I RECOMANACIONS

Raimon Pànikkar

A l'estiu del 1992, hi va haver un encontre internacional sobre interculturalitat i moviments vernaculars al Quebec. El va organitzar el Centre Intercultural de Mont-real i el va coordinar el nostre company Agustí Nicolau.

En altres edicions de VIA FORA!! hem donat una àmplia informació d'aquest esdeveniment. Vegeu l'article aparegut al VIA FORA! núm 39 i la ressenya bibliogràfica al VIA FORA!! núm 38.

Avui us oferim la intervenció que Raimon Pànikkar va fer en aquest col.loqui internacional a modus de síntesi i recomanacions.

Aquest text es troba en les conclusions editades pel Centre Intercultural de Montreal i ha estat traduït de l'anglès.

In Summer 1992, took place an international meeting about interculturality and vernacular mouvements at Quebec.

It was organized by the Intercultural Center of Montreal and co-ordinated for our companion Agustí Nicolau.

In other editions of VIA FORA!! we have given an extensive information of this happenning. See the article in VIA FORA!! number 39 and the bibliographical review in VIA FORA!! number 38.

Now we offer to you the intervention of Raimon Pànikkar in this international colloquy as a synthesis and recomendations.

This text is into the conclutions edited by the Intercultural Center of Montreal and has been translated from english.

Somere 1992 okazis internacia renkontiĝo pri interkulturo kaj movadoj pri propraj lingvoj en Kebekio. Ĝin organizis la Interkultura Centro de Montreal kaj ĝin kunordigis nia amiko Agustí Nicolau.

En aliaj numeroj de "VIA FORA!!" ni vaste informis pri tiu ĉi okazigo. Vidu la artikolon kiu aperis en "VIA FORA!!" n-r0 39 kaj la bibliografian recenzon en "VIA FORA!!" n-ro 38.

Nun ni prezentas al vi la intervenon kiun Raimon Pànikkar faris en tiu internacia kolokvo, kiel sintezon kaj rekomendojn.

Tiu ĉi teksto troviĝas en la konkludoj eldonitaj de la Interkultura Centro de Montreal kaj tradukita el la angla.

Ara és el meu torn em toca fer l'impossible, és a dir arribar a la síntesi, i al mateix temps oferir algunes recomanacions. Potser la vida es pot definir com «l'art de l'impossible».

Com que no tenim temps per a una pausa física, m'agradaria que ens prenguéssim una pausa mental, només d'un minut.

Si he de parlar amb sinceritat, he de dir que allò que resulta estrany és que tinc totes les respostes. Però que no tinc cap pregunta! No vull dir res de mi, sinó més aviat, posar en comú simplement la vostra saviesa. Intentaré arribar a la síntesi, que no és ni un sumari ni una repetició d'allò que he dit. Sortosament pot emergir una «Gestalt», una figura. Seguint la indicació de Robert Vachon, veig aques-

ta síntesi formada per tres elements.

L'ELEMENT DIVÍ

La primera part del programa és la no-oficial. Els dos primers dies, vam mostrar la cosmogonia i les espiritualitats primordials, la narració de l'origen del món i el seu lloc a l'univers, la representació de la dansa i el so de la música. Va ser la profunda experiència d'un tipus d'espiritualitat.

La nit passada vam tenir un exemple, entre molts d'altres, de l'espiritualitat hindú. Totes dues coincidien en molts punts.

Avui és diumenge, el dia del Sol. O «dimanche» en francès, el dia del Senyor. Em vaig adonar de l'absència de dos o tres persones, que varen venir a St. Benoit-du-Lac. Avui dia, les comunitats cristianes el celebren tradicionalment amb roba neta i comparteixen el pa, el vi i la paraula. Comparteixen el pa, que és el fruit de la terra i que necessita de l'aigua, de l'aire, del foc i de les mans de l'home. I s'atreveixen a dir que aquest pa és diví. També comparteixen el vi, que s'atreveixen a dir que és la sang d'aquell animal diví, - l'anyell de Déu, que fou sacrificat al principi del món i que vivifica tot ser viu. I comparteixen la paraula, que encara més agosaradament anomenen la Paraula de Déu. Avui dia aquestes comunitats s'abstenen de treballar per celebrar-ho, o com es diu en espanyol «cesaron de hacer negocio para dedicarse al ocio».

El dia del Sol, el dia del Senyor. Nosaltres no l'hem festejat, però com que avui és diumenge, crec que és adequat recordar-vos aquesta gran tradició. Té els seus orígens en la comprensió hebrea i judaica del sàbat/ Sabbath i continua també en les tradicions musulmanes. Això és el que encara avui denominem el «holy day»(dia sagrat). Crec que aquesta ha estat una part de la nostra trobada - escoltar,i en certa manera festejar el missatge que ens ve de dalt.

L'ELEMENT CÒSMIC

Aquest em porta immediatament al segon aspecte de la síntesi, que no es considera oficialment, però que, tanmateix, s'esdevé. Tot això en el camp de les relacions humanes. Es creen noves amistats. Això és allò a què ahir ens referíem com a **nishkarmya - karma**, és a dir aquelles accions que feu per vosaltres mateixos (per plaer/ diversió!) i per la qual cosa no espereu recompensa, pagament o qualsevol altra cosa. Això és el que constitueix el secret d'una vida feliç.

Hem viscut junts durant aquests dies. D'una manera o una altra, ens hem demostrat que la realització de la persona és la cosa més important a aconseguir. Hem intentat comprendre'ns millor, i fent això hem arribat també a una millor comprensió de nosaltres mateixos. Ens hem enriquit. De vegades, això no ha estat sense un cert sentit de frustració i fins i tot d'irritació. I ara que la irritació s'ha acabat, cada ú sent que l'altra persona també té un punt molt important per comunicar. I així aprenem d'aquest punt de vista, que al començament semblava que no coincidia amb les nostres opinions.

Cada ú de nosaltres és un micro-

cosmos. Cada una de les moltes veus que s'han sentit aquí expressen el crit del món - el món de l'oprimit. Ens hem recordat, a nosaltres mateixos, que estem perdent realment el nostre temps, si aquest aspecte negatiu és l'única realitat, si no són les arrels d'altres models. La mitologia hindú i l'escandinava parlen de l'arbre, les arrels del qual són més enllà i no només a la terra.

No crec que poguem parlar del «nostre» missatge i del «vostre» missatge. Els missatges es creuen i es barregen. Som nosaltres que hem de tenir una comunicació profitosa entre nosaltres. La comunicació es més que intercanviar simplement informació. És una trobada dels cors o, com diem al sud de l'Índia, una trobada dels ulls. La comunicació que no condueix a una comunió difícilment és una comunicació.

Hi ha dos elements molt importants que entren aquí en joc. Penso que és important per a nosaltres de recordar-los i no reduir la trobada a un simple intercanvi d'idees, opinions i suggeriments per a l'acció.

L'ELEMENT HUMÀ

Si la primera part de la síntesi és l'element diví i la segona és la consciència còsmica, la tercera és l'aspecte humà. Els humans no estem només implicats en aquest tipus d'inspiració divina o de relacions amistoses. Som també animals.

Què hem anat dient aquests dies? Faig un resum d'alguns punts importants. I repeteixo, intentaré ser descriptiu, més que fer una avaluació. Aquest no és l'objectiu de la síntesi.

Al meu parer, hem parlat menys de viure amb la terra que de viure amb els altres. Hem pensat que potser la dificultat més gran no era viure amb la terra (respecte a això aviat arribaríem a un consens), sinó viure amb els altres. Les preguntes que tenen a veure amb el Nord i el Sud i, moltes altres diferents preguntes necessitaven ser desxifrades, aclarides, posades en ordre i algunes vegades, harmonitzades. La tasca s'inicia amb dificultats. El diàleg necessita, en primer lloc, assentar, per dir-ho d'alguna manera, el fonament on es troba tot el seu sentit.

En segon lloc, hem sentit expressar de vegades, la penosa dialèctica entre allò que és urgent i allò que és important. Moltes coses tenen conseqüències greus, conseqüències urgents que no poden esperar i que ens empenyen a una acció immediata. Ens fan sentir de manera que si no ho fem, falla la nostra responsabilitat. Els nens d'avui dia sofreixen injustícies humanes i el pes del deute públic. Avui no hi ha solucions per a ells, ni probablement demà tampoc. Però no per això el problema és menys urgent.

No podem minimitzar la importància de la conseqüència, ni la necessitat de passar a l'acció. En general, a causa de l'experiència de l'home històric i, en particular, aquests darrers quaranta anys, a causa del desenvolupament, hem après que hi ha conseqüències importants (que no vol dir urgents) que requereixen un altre enfoc: afrontar-les amb bona voluntat no vol dir trobar una solució real, o que siguin favorables.

Fa vint-i-sis segles, fou demanat a

K'ung Fu-tzu, a qui anomenem Confuci, «Què faria vostè respecte a la caòtica situació en el regne del Sud? i Confuci respongué «Primer de tot, recobraria el sentit de les paraules». Si recobrem el sentit de les paraules, potser començarem a establir un cert tipus d'ordre i harmonia, així com la possibilitat de comprensió i la de desacord racional.

En tercer lloc, crec que en general, hem estat més iconoclastes que productius. Ens hem implicat més a fer arguments profunds contra les coses negatives que a oferir idees constructives i «solucions». No és així perquè necessitem criticar i destruir abans de construir res nou. Crec que hi ha una altra raó més profunda. I aquesta és que les respostes constructives no poden ser verbalitzades. Les respostes constructives recauen sobre nosaltres. Les respostes constructives no poden ser generalitzades.

Cada un de nosaltres és un laboratori, on s'ha de trobar la resposta personal (no vull dir la resposta individual) i posar-la a la pràctica. No es tracta de trobar una fotocòpia per a l'acció. Aquesta és la raó per la qual les respostes constructives i les solucions no han tirat endavant. I encara més, em penso que l'efecte secundari més important d'aquesta trobada suposa el reforçament de moltes de les coses que estem fent, així com un nou examen crític de les nostres accions.

En quart lloc, hem estat pensant i discutint què vol dir «desenvolupament». Primer vull dir una cosa. Necessitem una descripció fenomenològica (perdoneu-me, que se m'hagi

escapat aquesta paraula), o diguem pragmàtica d'allò que és el desenvolupament segons els seus trets externs i no a través d'alguna mena d'avaluació ideològica. El desenvolupament, en els darrers 40 anys, probablement significa ajudar altres països, mitjançant la introducció de mecanismes de segon grau. Els mecanismes de primer grau són eines que utilitzen les forces d'energia renovadores i que respecten el flux natural i el ritme de les diferents fonts d'energia. Els mecanismes de segon grau suposen l'acceleració i transformació de les diferents formes d'energia, que fan virtualment impossible el reciclatge.

Aquesta energia no és recuperable, perquè aquests mecanismes utilitzen més unitats energètiques que les que estan generalment a disposició dels éssers humans que viuen en harmonia amb la naturalesa. Aquest és el fet pel qual aquests mecanismes necessiten diners imprescindiblement. El diner és el que manté l'equilibri amb aquests mecanismes de segon grau. A això li diem «infrastructura». I no oblidem que 2/3 del diner en circulació en el món no es reposa mitjançant mercaderies o algun tipus de recursos; és simplement diner. I del terç restant, només una quarta part produeix diner, que és la indústria. La resta s'anomena «serveis». Per això els projectes de desenvolupament no s'han fet mai en la llengua vernacla - com dèiem ahir. I això significa una destrucció simbòlica de les diferents cultures on es dóna el desenvolupament. Potser és l'unica manera de sobreviure. Ara no faig cap mena d'avaluació.

Hem estat buscant alternatives al desenvolupament. Crec que trobar alternatives al desenvolupament no vol dir el no-desenvolupament. Vol dir alternatives al desenvolupament. Voldria suggerir tres alternatives que han sorgit aquí. N'hi ha una de la qual hem parlat per sobre, però crec que era la força motriu de les discussions. I aquesta és la passió per la justícia. Justícia. Volem justícia. Ens indignem per l'opressió de les mesures injustes - ja siguin de tipus institucional, personal, polític o qualsevol altre. La justícia és el nucli de la vida humana. I aquesta pot ser una alternativa al desenvolupament, que no és el mateix que desenvolupament.

L'altra alternativa no és, curiosament, cap «alternativa». Si busquem només alternatives, depenem sempre d'allò, del qual cerquem substitucions. No m'excuso per jugar amb les paraules, perquè crec que si perdem la pista de la saviesa de moltes paraules que utilitzem, ens aïllem de les nostres tradicions/dels nostres costums. I l'experiència demostra que quan això succeeix, els humans ens tornem superficials. Per això parlaré clarament. Però parlar clarament no és imitar allò que diu la gent. És fer l'esforç de ser comprès.

Aquesta alternativa seria ... identitat! - la identitat d'aquell grup, la identitat d'aquella nació, la identitat d'aquella persona, fins i tot la identitat d'aquell projecte. Òbviament la identitat només pot actuar/operar si es converteix en una mena de matriu plural, que permet que les diferents identitats creixin i es desenvolupin.

Sense ser-ne conscients, potser

en llaç full informatiu

NÚM 53/94

ISSN 0214-6711 D.L. B-19.976/1981

ACTIVITATS REALITZADES

Centre d'ENLLAÇ

- ***Fires de productes biològics i artesanals:*** Com ja sabeu cada segon diumenge de mes, al Centre que tenim al municipi de Guardiola de Font-rubí realitzem aquestes fires amb l'objectiu de possibilitar la relació entre la gent culturalment activa, poder comprar productes biològics i artesanals, així com passar el dia tots plegats. En cada edició es desenvolupa un tema monogràfic. Així,

- **el dia 10 d'abril** es va tractar sobre la **Gimnàstica energètica**, realitzant-se tota una sèrie d'excercicis demostratius pràctics.

- **el dia 8** de maig es va tractar el tema del **Bambú**. Uns companys d'ENLLAÇ es van desplaçar expressament uns dies abans a la població francesa d'ANDUZE per visitar La BAMBOUSERAIE entrevistar-se amb el seu director, alhora que s'adquirien set exemplars diferents de bambú per poder-los plantar al terreny del Centre. Es van projectar diapositives fetes durant la visita al centre francès, així com es va donar una extensa explicació de la història, usos, cultura, característiques i possibilitats d'aquesta planta.

- **el diumenge dia 12** de juny es va tractar el tema: **els Vitralls actualment**. Per aquest motiu l'artista vidrier KESHAVA ens va introduir en aquest món, així com ens va exposar alguns dels seus projectes i realitzacions, una de les més destacades i importants ha estat el vitrall de 600 m² que hi ha a la façana d'un conegut edifici barcelonès a l'avinguda de la Diagonal.

- ***16-17 d'abril: trobada d'EcoConcern*** i curs intensiu sobre Globalisme dirigit per en Lluís Maria Xirinacs.
- ***14 de maig :*** encontre amb un grup d'esperantistes de Catalunya.
- ***15 de maig:*** plantada de les set espècies de bambú provinents de la Banbousserie francesa.
- ***11 de juny:*** activitats relacionades amb l'energoteràpia.
- ***19 de juny:*** Jornada de portes obertes de l'Escola antroposòfica l'Englantina de Vilafranca del Penedès.

ALTRES ACTIVITATS

- ***Oïda, oficina d'innovació democràtica:*** ENLLAÇ és una de les entitats que impulsa i dóna suport a aquesta iniciaitva, col.laborant-hi molt directament. Està previst que aquesta activitat duri diversos mesos.

- ***Projecte de creació d'un diccionari de llengües europees multiètnic per a escolars:*** Es tracta d'un projecte de gran abast que vol donar una resposta concreta a la problemàtica intercultural que, cada vegada més, es viu i es manifesta en el món escolar català. S'han iniciat contactes i reunions amb entitats com GRAMC i ECOCONCERN per tal d'aprofundir i incorporar valoracions i suggeriments, així com per crear les possibilitats de realització. En propers FULLS INFORMATIUS us exposarem més detingudament de què es tracta, així com de les gestions realitzades i del seu resultat.

- ***Participació a la Trobada "Cultura i desarrollo local":*** es tracta d'una activitat realitzada a la població aragonesa de Molinos (Terol), celebrada els proppassats dies 22, 23, 24 i 25 de juny. La majoria dels seus assistents van ser experts europeus que treballen en programes de desenvolupament. La trobada estava organitzada per A.E.I.D.I. (coordinadora i dinamitzadora de tots els grups LEADER europeus) i pel Centro para el Desarrollo del Maestrazgo. Vam assistir a la sessió plenària del dia 25 de juny on es van exposar les conclusions així com el procés del debat. La trobada tenia, entre d'altres objectius el següents:

. valorar algunes idees claus de les relacions cultura i desenvolupament.
. identificar els factors claus del desenvolupament rural integrat.
. situar la "cultura del desenvolupament" en zones amb una manca de perspectiva.
. anàlisi de l'enfocament del "Parque Cultural del Maestrazgo" en el que el patrimoni és l'instrument per a l'ordenació del territori.

A banda dels responsables de programes LEADER, van assistir una delegació del Quebec i una altra de les Illes de la Reunió (Prop de Madagascar).

Les llengües utiltizades van ser l'anglès, el francès i l'espanyol amb servei de traducció simultània.

Dir-vos, per acabar, que vam tenir l'ocasió de parlar detingudament amb el seu director Mateo Andrés, el qual es va comprometre a enviar-nos un treball/ article sobre el Parque Cultural del Maestrazgo.

PROPERES ACTIVITATS

- A començaments de mes de juliol, ens visitrà l'amic Gilles Gagné, un dels membres de la família quebequesa que va viure durant nou mesos de l'any passat al Centre Cultural d'ENLLAÇ, a Guardiola de Font-rubí.

- Diumenge dia 10 de juliol: Fira de productes biològics i artesanals. El tema d'aquesta edició serà **Les formes de comunicació amb nenes i nens en situacions especials**.

- Reunions amb diverses entitats per anar concretant el "Projecte de diccionari de llengües europees multiètnic".

ASSOCIACIÓ CULTURAL

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

En/Na _____
Adreça _____ Telèfon _____
Població _____ Comarca _____

- ☐ Em subscric a "VIA FORA!" (1.200,- pessetes/4 números)
- ☐ Vull rebre el nº de "VIA FORA!" (350,- pessetes)
- ☐ Vull col.laborar econòmicament amb ENLLAÇ (1.000,- pessetes/trimestre)
- ☐ Vull col.laborar econòmicament amb ENLLAÇ (1.500,- pessetes/trimestre)
- ☐ Vull col.laborar econòmicament amb ENLLAÇ (2.000,- pessetes/trimestre)
- ☐ Vull col.laborar econòmicament amb ENLLAÇ (pessetes/trimestre)

Forma de pagament
Gir postal
Domiciliació bancària (preferentment Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona)
En efectiu (personalment)
Data Signatura

ASSOCIACIÓ CULTURAL

BUTLLETA DE DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Nom i cognoms _____

Caixa/banc _____ ☐☐☐☐ Agència ☐☐☐☐

Llibreta nº/c.c. nº ☐☐ ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Adreça _____ Població _____ Comarca _____

Senyors, els agrairé que amb càrrec al meu compte/a la meva llibreta, atenguin, fins a nova ordre, el rebut que periòdicament els presentarà ENLLAÇ per al pagament de la meva col.laboració.
Data Signatura

en
llaç

som espectadors d'una transformació des del «desenvolupament» i des d'agències del desenvolupament a agències o activitats per a la justícia, per al benestar, per a la identitat i fins i tot diria, per a la pròpia realització. Si haguéssim reeixit en aquesta transformació, personalment me'n malfiaria, perquè vivim en un món on aquestes coses no tenen lloc. Per això no poden passar en una atmosfera més o menys artificial.

El sisè punt és una qüestió de llenguatge. I encara no estem acostumats a escoltar aquests tres llenguatges ni a integrar-los tots tres. És el llenguatge de la ment, **jñana**, del coneixement, dels fets, el llenguatge de l'objectivitat. Aquest és el llenguatge que vol donar una imatge veritable d'allò que està en perill. Després hi ha el llenguatge del cor, **bhakti**, la devoció - de cor a cor. Això és, alguna cosa que et parla i que té una força activa. I en tercer lloc hi ha el llenguatge de l'acció **karma**, que parla de projectes, accions i realitzacions concretes aquí i allà.

És extremadament difícil harmonitzar i integrar aquests tres llenguatges al mateix temps. Alguns són més partidaris d'un llenguatge especial. Però cal que ens escoltem els uns als altres. I escoltar i sentir amb obediència. Ser obedient vol dir ser capaç de tenir aquelles «oïdes» respecte a les quals Robert i Tom van parlar. Si escolteu, llavors sou obedients a l'esperit, a la força interior que condueix l'univers i a nosaltres. Aquests tres llenguatges han de ser escoltats, han de ser re-presentats i han de ser posats en pràctica. No és cap especialització; però ens cal aquesta mena de diàleg.

No podem parlar de cop i volta com si el món fos apolític. El factor polític hi és present sempre. Però pot ser tractat, bé amb solucions polítiques immediates o bé mitjançant el coneixement que cada concepte, cada projecte i moviment tenen una dimensió política (en altres paraules una dimensió de poder) que no podem defugir.

Això serveix de base al segon punt

- ens trobem i parlem, organitzem diferents coses i establim noves relacions. I ara avançaré més de pressa cap a les recomanacions, perquè estem tots cansats.

No hauria gosat oferir-les si no se m'hagués demanat; si no hagués estat per les veus de la joventut que demana des del principi «ens pot donar alguns cosa?» D'acord, donaré les meves recomanacions personals d'allò que he après, sota la meva responsabilitat.

Allò que voldria emfasitzar és la necessitat de superar qualsevol mena d'absolutisme. No tan sols de fanatisme, sinó també de messianisme, cap creença de ser els salvadors del món, de tenir solucions, o de necessitar respostes per a actuar. No sabeu si podeu nedar sense anar a nedar, fins i tot si aneu a nedar sense saber com ho heu de fer, amoïnareu la vostra mare. Mai no aprendreu a nedar en classes teòriques. D'altra banda, si no podeu nedar, no voldreu anar a nedar. Com us ho fareu per anar i nedar? Tallareu el cercle viciós per mitjà d'un cercle vital, perquè l'existència no es comporta simplement per lleis lògiques. D'això, en diem relativitat.

En superar qualsevol mena d'absolutisme, hem sentit que el concepte de **Wu Wei** és un exemple molt important de la saviesa xinesa. Vol dir no permetre que les coses s'esdevinguin passivament davant del nostre nas, sinó estar implicats sense estar sotmesos. Si voleu, en un sentit més irònic: fer el joc sense acceptar-lo.

En segon lloc, no podríem desenvolupar (dic desenvolupar!) una interrelació autosuficient? És una frase complicada: interrelació autosuficient. Una xarxa/malla és resistent si els nusos són forts, i els nusos són forts si la xarxa/malla és resistent. Així doncs el problema d'interdependència, del qual parlem sovint, és només interdependència real si n'estic segur. És interdependència real si sé que no sóc posseïdor de tota la veritat del món, però no obstant he de ser aquí i fer alguna cosa. He de pressionar tant com pugui, però sé molt bé que els altres han de fer igual. Per aquest motiu, la xarxa/malla es torna més resistent i el meu nus més fort.

Crec que de vegades no tenim confiança en la nostra pròpia identitat. La meva recomanació seria tenir més confiança en les coses que fem. Seria perjudicial que el resultat d'aquesta conferència fos que la gent digués: «Bé, tothom fa moltes objeccions i té moltes idees. No sé on sóc».

Sí, jo sé on sóc. Sé una cosa: sé que he der fer allò que crec que he de fer - aquí, no a tot el món, sinó aquí. I si fem això sense una actitud fanàtica o absolutista, estem enfortint-nos els uns als altres, fent precisament allò que aparentment no està d'acord amb l'activitat del meu veí.

La tercera tasca que afrontem no és menys important, però sí una mica més difícil. Hem de superar la dicotomia, la fatal separació entre teoria i praxis. Hem d'integrar contemplació i acció, ambdues dintre nostre i en les nostres activitats institucionalitzades. No hi ha solucions teòriques sense moviments, exemples i riscos pràctics. I no hi ha acció que no estigui inspirada per una certa visió implícita, explícita o teòrica. La idea condueix a la

pràctica i la pràctica a la idea. El moviment és circular, no dialèctic - en el sentit que no podeu fer una cosa sense l'altra o que totes dues coses han de ser fetes de tal manera que no mani ni la teoria ni la pràctica. Això ens pot dur a una quantitat d'explicacions teòriques de la utilitat de la pràctica.

Hem de maldar per integrar teoria i pràctica, dintre nostre i dintre de totes les nostres activitats fonamentals i no fonamentals, els nostres moviments acadèmics i no acadèmics. No hem de fer res que no estigui reforçat per la nostra experiència i la nostra pràctica. I quan tenim l'experiència i la pràctica, hem de creure-hi i reflectir-ho, de manera que la nostra teoria sigui més profunda, més àmplia i més crítica. Altrament, res del que fem ens satisfarà. I sense estar satisfets, no podem satisfer els altres. I sense satisfer els altres, totes les nostres activitats seran simplement negatives.

La meva quarta recomanació és més que una observació informal respecte a les coses que no han estat manifestades suficientment aquí. Això ja ha estat expressat per altres, és a dir que no dic res de nou. Faré servir tres paraules i els seus equivalents. I m'agradaria insistir més en les equivalències que en les mateixes tres paraules.

Les dones no han estat prou representades. Però el que és més important, per a mi almenys, és que la dimensió femenina (de la qual no solament les dones tenen el monopoli) està absent en la nostra cultura i el nostre món. Algunes cultures la

tenen una mica més en compte, però el recel és en el fons. I és un desafiament per a totes les nostres cultures. La dimensió femenina ha de ser expressada profundament i poderosament en el món, per exemple: la transformació mitjançant l'assimilació; la capacitat de rebre, i rebent donar-li la volta de manera que mostri una altra cara; el fet d'escoltar; de la bellesa, i moltres altres coses que es podrien incloure en aquest apartat.

També és cert que la **joventut** no ha estat prou representada. El món ha estat donat a tothom. Però vull dir molt més encara. Vull parlar de la dimensió no ponderada de les coses, l'aspecte més espontani, no ponderat, no ha estat prou destacat. S'ha perdut l'espontaneïtat de dir alguna cosa, de la qual immediatament us penediu, dient-la sense entusiasme i amb falta de reflexió. Però, no obstant, ha estat dita - i feta -

Una altra cosa que no ha estat prou manifestada és l'**art**. Amb això vull dir la dimensió no lògica de la vida. S'ha dit que l'art és el centre de la vida. A la tradició greco-ortodoxa, la bellesa és el primer atribut de Déu. A la tradició cristiano-ortodoxa, abans de ser perfecte, infinit i moltes altres coses, Déu és bellesa. L'art, o la dimensió no lògica de la realitat i dels nostres projectes, no ha estat prou exposada.

En arribar a la síntesi de totes aquestes coses, una altra d'important, que s'ha de remarcar, és el sentit de responsabilitat. Hi ha gent que té un

gran sentit de responsabilitat, de vegades barrejat amb un sentit de culpabilitat. Voldria aclarir els dos.

Responsabilitat no significa culpabilitat. Responsabilitat és una altra cosa. Paradoxalment, significa un sentit d'autoimportància. Em considero molt important i únic. Aquest és el motiu pel qual compten les meves accions. Per això em sento responsable d'allò que dic o faig. Ningú no em pot substituir; sóc únic. No sóc un carnet d'identitat ni res/un número més. Faig allò que ningú no pot fer; això és el que provoca un sentit de responsabilitat.

Si tenim un alt sentit de responsabilitat, estem més interessats en ocupar-nos en coses de les quals ens sentim responsables, que en trobar solucions teòriques per a les nostres accions. Una solució mai no expressa una acció real; l'acció és precisament creativa quan hi ha un problema que encara no ha trobat una solució. Aquest és un fet que s'ha palesat en molts estudis/ocasions.

En darrer lloc, heu vingut a aquesta trobada amb pessimisme o optimisme. L'optimisme pot procedir de somiar un món ideal i d'esperar que les coses siguin de color de rosa. El pessimisme procedeix de l'expectació contrària. Però tant l'optimisme com el pessimisme impliquen que som presoners de la consideració dels fruits de les nostres accions, i si esperem, ens en sortirem o no. Una persona que necessita una garantia d'èxit abans de capbussar-se en el món del desenvolupament (o no-desenvolupament), o de justícia o d'identitat, no és ni pessimista ni optimista, sino ingenu. Hem de superar aquesta idea. Ens hem de comprometre amb tots els éssers, malgrat el fet que poguem ser simplement rebutjats o fins i tot crucificats. Altrament no durem a terme una acció autèntica. El resultat real és la nostra vida, que és potser més profunda que les nostres realitzacions.

Voldria acabar dient simplement que la solució és dintre nostre. Encara que no sigui una solució per al món, la solució del meu problema és meva. La solució per a la meva activitat, quan estic completament identificat amb totes les meves activitats és meva. Això no és autosuficiència. Per utilitzar una altra paraula, això vol dir descobrir l'**atman** que és meu i que em trascendeix.

Aquesta és una cosa essencial. Si he arribat al descobriment que la solució és meva, em sento lliure per actuar amb valentia, perquè no espero èxit ni fracàs. És simplement la meva vida, que acabarà en qualsevol moment, i que cada moment té la plenitud de la llibertat i la responsabilitat de tenir cura dels altres.

Una cosa m'agradaria afegir en nom vostre i meu, és donar les gràcies als organitzadors d'aquest conferència per haver fet d'aquesta cosa impossible una realitat, en aquest Institut de Montreal. Jacques Langlais, Robert Vachon, Kalpana Das i tots els col.laboradors sou mereixedors avui del nostre agraïment. Moltes gràcies.

Raimon Panikkar

Via Fora!! núm 42, Volum V. Primavera 94

EXISTEIXEN SOLUCIONS A LA SIDA
El terror oficial no està justificat

Lluís Botinas

Us presentem una reflexió al voltant del fenomen de la SIDA. Es tracta d'una opinió força crítica i divergent respecte a les argumentacions oficials sobre les causes, efectes i possibles solucions d'aquesta malaltia.

El seu autor ha realitzat altres col.laboracions per a VIA FORA!! i actualment és el coordinador de la delegació a Barcelona de l'Associació Centro Oncológico y Biológico de Investigación Aplicada.

Here you are a reflection concerning AIDS phenomenom. It's about a very critic and divergent opinion of the official argumentations about the causes, effects and possible solutions for this illness.

His author has made other collaborations for VIA FORA!! and he is actually the coordinating in the delegation at Barcelona of the Oncologic and Biologic Association Center of Applied Research.

Ni prezentas al vi pripensadon ĉirkaŭ la fenomeno de la aidoso. Temas pri opinio sufiĉe kritika kaj diverĝa rilate la oficialajn argumentojn pri la kaŭzoj, efikoj kaj eblaj solvoj de tiu ĉi malsano.

Ĝia aŭtoro verkis aliajn kunlaboraĵojn por VIA FORA!! kaj nun estas la kunordiganto de la delegitejo en Barcelona de la Asocio "Centro Onkologia kaj Biologia de Aplikata Esploro".

Fa poc vaig sentir a un metge dir a la mare d'un malalt: *La Sida és una malaltia que sempre avança, mai s'atura i encara menys retrocedeix.* Mentida!

Pel que conec a aquest metge, és abnegat i s'esforça per ajudar el màxim als seus malalts. Però tanmateix mentre es mantingui dins del quadre de la informació oficial, les seves bones intencions no faran altra cosa que seguir empedrant l'infern. Repetirà els informes, enfocaments, dades i tractaments oficials, i seguirà sembrant el terror, la desesperació i el verí (AZT-Retrovir-Zidovudina, DDI, ddc...), és a dir estenent la mort oficialment presentada com a SIDA, que és el que està fent, avui per avui, el sistema sanitari.

I, tanmateix, el terror oficial NO està justificat. Hi ha moltes dades, àdhuc oficials, que contradiuen el terror que oficialment es segueix difonent. Per exemple:

La taxa anual d'increment de casos de SIDA diagnosticats ha anat decreixent any rera any des del seu "descobriment" fins situar-se actualment en el 2% anual. Per això la corba de casos de SIDA acumulats s'ha convertit ja gairebé en horitzontal. Però, tanmateix es segueix parlant com si hi hagués una epidèmia explosiva. (Dr. Harvey Bialy, biòleg molecular, expert en malalties africanes, editor científic de la revista *Bio-Technology*).

Els informes del CDC (la institució USA de més pes en la sanitat mundial) mostren que més del 80% de les persones que han adquirit anticossos

contra el VIH -cal suposar mitjançant infecció per VIH- no han contret malalties de SIDA, àdhuc després de dotze anys. A més a més, cada any, només el 3% dels seropositius adquireixen malalties de la SIDA; el 97% no ho fa. Però al públic se li diu que la infecció per VIH equival a una sentència de mort. (Dr. Charles A. Thomas Jr., biòleg molecular, viròleg, professor de la Universitat John Hopkins, president de la Fundació Helicon, de S. Diego).

Hi ha centenars (o milers) de GUANYADORS DE LA SIDA, designant d'aquesta manera els qui oficialment se'ls anomena "Sobrevivents de llarga durada", la qual cosa és una manera de seguir mantenint el terror. El 1989, els propis CDC tenien registrats 129 casos de persones que havien remuntat una SIDA declarada (segons la posició oficial, que el metge a l'inici esmentat reproduïa, una vegada iniciada, la SIDA condueix inevitablement a la mort) i portaven com a mínim dos anys de vida perfectament normal. Hi ha centenars (o milers) de guanyadors de la SIDA i per nombrosos camins (EXCEPTUANT L'OFICIAL). Però només els vençuts - i com més rics i coneguts millor, més- apareixen als mitjans de comunicació massius, amb la qual cosa es reforça el sentiment general que la SIDA és sempre fatídica.

El 90% dels casos de SIDA americà i el 86% de l'europeu són masculins, però s'insisteix en que cada cop hi ha més dones afectades. Existeix molt poc SIDA entre els joves menors de 20 anys -només 789 entre 206.000 casos americans han desenvolupat SIDA en els darrers deu anys, però es presenta com que avança molt entre els joves. Només el 3% dels pacients de SIDA americans i el 13% dels europeus procedeixen de la població en general, però s'afirma que ja no existeixen grups de risc o, més terrorrífic, que tota la població és un grup de risc. (Dr. Peter Duesberg, membre de l'Acadèmia de Ciències USA, catedràtic de Biologia Molecular a la Universitat de Califòrnia, Berkeley).

PERÒ ES FOMENTA EL TERROR OFICIAL

Aquestes i altres dades positives són amagades de manera sistemàtica, i en camvi es bombardeja constantment amb xifres enormes i prediccions exagerades (que, lògicament i afortunada, no es compleixen).

Quina és la raó: doncs és perquè la por és la que, ara per ara, resulta rendible en termes de poder (governs, institucions sanitàries internacionals, sistemes sanitaris estatals o autonòmics...), de prestigi (alguns investigadors, metges, líders d'associacions anomenades anti-SIDA...), i de diner (pressupostos i ajuts multimilionaris enormes guanys gràcies a la venda de tests poc fiables -tant l'ELISA com el Western Blott-, antivirals assassins -AZT - Retrovor-Zidovudina, DDI, ddc-, preservatius, mitjans de comunicació morbosos, etc. Per la SIDA n'està pidolant i vivint molta més gent que la que mor etiquetada com a morta de SIDA.

Però, en realitat, ningú mor de SIDA. En efecte, els que com a tals són oficialment presentats, veritablement moren de: 1) terror: la por és

suficient per matar una persona; 2) els sentiments de culpabilitat, indignitat, autorrebuig, suicidi, autodrestrucció, etc. que (gairebé) inevitablement envaeixen a qui se li posa l'etiqueta de seropositiu o, en el seu cas, de SIDA; 3) el tractamen oficial a base de pretesos antivírics que són verins incompatibles amb la vida a mig termini; 4) les malalties que ja mataven abans però ara estan posades dins el sac etiquetat SIDA; 5) els mals hàbits de vida (drogues, excitants sexuals, medicaments, particularment antibiòtics, malnutrició...), que ja se sap que acaben matant si es persisteix en ells.

En qualsevol cas, no hi ha motiu per permetre que se segueixi recorrent a aquesta trampa destructiva ja que, contràriament al continu missatge desesperançador i per si mateix immunodepressor, que envien els mitjans de comunicació de masses, la SIDA TÉ SOLUCIÓ, qualsevulla que sigui la seva causa.

QUINA ÉS LA CAUSA DE LA SIDA?

Malgrat que sigui presentat com a evident, NO està científicament demostrat que la causa (directa, ni indirecta) de la SIDA sigui un virus, anomenat VIH (Virus de la Immunodeficiència Humana). Un grup creixent (més de 300 ja) d'investigadors de diferents països rebutgen l'explicació oficial i demanen que s'obri un debat científic sobre l'hipòtesi VIH=SIDA. Però, ara per ara, el sistema científico-mèdic oficial rebutja l'esmentada petició i insisteix en mantenir el seu dogma tot i que resulti estèril pel que fa a teràpies eficaces a aplicar (que no en quant a subvencions, escalades professionals, promocions socials, congressos... al menys per alguns).

Dades i qüestions com que:

- en més del 50% dels malalts americans de SIDA no s'hi troben els anticossos atribuïts al VIH, essent la resta diagnosticats com a SIDA per suposicions acceptades pels CDC (i, en part també per la OMS);

- en les poques ocasions que es busca el virus (els tests utilitzats cerquen els anticossos que se suposa ha provocat la presència del VIH, però no busquen directament el virus), quasi mai es troba, ni tan sols en malalts terminals;

- el VIH és un virus antic, establert, inofensiu i que afecta un petit percentatge de la població (al voltant del 0,4% als USA, el 0,2 a Europa Occidental, el 0,5% a Tailàndia i el 10% a Àfrica Central). La immensa majoria d'aquests afectats es conserven igual de sans que la resta de la població. I es conservaran així mentre no se n'assabentin, ja que en aquest cas seran arrossegats per la voràgine de terror i d'enverinament oficials, i destruïts;

- la seropositivitat es distribueix al 50% entre homes i dones mentre que els malalts de SIDA són masculins en el 90% dels casos americans i en el 86% dels europeus;

- Cap virus pot reproduir-se per si mateix. També el VIH necessita de la cèl.lula que l'acull per poder-se copiar al mateix temps que la cèl.lula es subdivideix. Si la matés (segons afirma l'explicació oficial, tot i que té diverses hipòtesis però cap prova de com suposadament la mata), no podria augmentar el seu propi nombre.

L'estratègia de continuïtat del virus depèn per complert que la cèl.lula infectada segueixi viva:

- el VIH sols afecta una cèl.lula T4 d'entre cada 1.000 a 10.000, la qual cosa dificilment pot ser la causa d'un descens, ja que, fins i tot si els matés -cosa que no pot fer i per tant, no fa-, és major la velocitat de generació de nous T4 pel propi cos;

- en diferents grups de seropositius (drogaaddictes, homosexuals, nadons, hemofílics i africans), el risc que aparegui alguna malaltia del grup Sida varia d'un a cent; així doncs el VIH no és suficient perquè aparegui la SIDA. I les malalties posades dins del sac SIDA també apareixen en persones no seropositives, així doncs el VIH tampoc és necessari per a la SIDA;

- es reconeixen ja més de 4,500 casos declarats de SIDA sense VIH, així el VIH no pot ser la causa. Ara, els investigadors cerquen un altre virus culpable, i, els paguen per trobar, trobaran alguna cosa...

- la SIDA africana és OFICIALMENT definida de manera totalment distinta (les malalties són unes altres) que l'americana i l'europea, i es distribueix en parts iguals entre ambdós sexes. Es tracta d'una "altra cosa", però es posa en aquest sac per mantenir el terror i per... racisme. Es presenta la SIDA com una epidèmia mundial quan ni és epidèmia, ni mundial.

Aquestes raons haurien de ser més que suficients perquè es posés en discussió la hipòtesi oficial VIH=SIDA, que és la pretesa base científica de la terrorificadora igualtat SIDA=MORT, ja trencada anteriorment. En qualsevol cas i mentre aconseguim que la discussió científica es desenvolupi obertament, l'important és saber que HI HA SOLUCIONS tant si la causa de la SIDA és un virus com si no ho és.

SI LA CAUSA DE LA SIDA ÉS UN VIRUS, HI HA SOLUCIONS

En contra del que es repeteix oficialment, hi ha investigadors, metges i terapèutes que han trobat solucions a la SIDA treballant sobre la base que és ocasionada per un virus. Es tracta, doncs, de dissidents respecte al tractament.

Els seus productes han donat bons resultats tot i que, si el VIH no fos la causa, els mecanismes pels que actuen no serien els que els seus propis propulsors creuen que són... cosa que

probablement no preocupi massa als malalts que es recuperen.

Vet aquí, un exemple de cada tipus:

El Dr. (en ciències) Mirko Beljanski, és un biòleg i bioquímic francès amb més de quaranta anys d'investigació (els trenta primers en l'Institut Pasteur, d'on va ésser exclós el 1978, i dos amb el Dr. Severo Ochoa). Ha obtingut una sèrie de substàncies biològiques (tres de plantes i una de bactèries) que són selectives (unes actuen només potenciant o protegint les cèlules sanes, mentre que altres actuen soles recuperant o bloquejant les cèlules malaltes) i no tòxiques. Combinant aquests quatre productes aplica una estratègia multifocal que permet obtenir resultats enfront a la SIDA des de 1986 (i al càncer,des del 1982 i altres malalties, com herpes des del 1976).

El Dr. Edwin Cevallos és Cap d'Oncologia i Radioteràpia de l'Institut de Tumors de l'Hospital Metropolità de Quito. Des de 1976 empra contra el càncer una substància botànica carent de toxicitat que des de 1988 està donant també bons resultats en casos de SIDA.

El Pare Cèsar és un misioner que té profunds treballs biològics en general i sobre plantes en particular. Ha viscut molts anys a Burkina Faso, d'on ha estat expulsat fa pocs mesos per pressió de multinacionals farmacèutiques, cos mèdic... perquè els seus coneixements s'han traduït en bons i barats tractaments naturals per a moltes malalties i també tant per a seropositius com per a la SIDA. Coneix nombrosos sanadors negres que tenen cada un la seva forma pròpia, basada en ingredients de les seves regions, de recuperar a malalts de SIDA.

Demanen que es faci el que és lògic que es fes sense necessitat d'haver de demandar-lo: que els seus tractaments siguin rigorosament posats a prova en hospitals i, en cas de donar bons resultats -i segur que funcionen infinitament millor que tot allò que s'està utilitzat avui dia-, que siguin inclosos en la Seguretat Social i qualsevol malalt que ho desitgi pugui beneficiar-se d'ells des del primer moment i sense problemes de tipus econòmic.

SI LA CAUSA DE LA SIDA NO ÉS UN VIRUS, TAMBÉ HI HA SOLUCIONS

Els dissidents respecte de la causa de la SIDA apunten que són els mals hàbits de vida -occidentals, moderns

en general i en alguns grups socials en particular- i el tractament oficial, els que provoquen la SIDA.

Descartada la presència d'un pretés supervirus al que es pugui culpabilitzar de tots els mals sense que ni tan sols protesti, la solució a la SIDA encara és més fàcil: no caure en cap dels cinc factors de mort anteriorment esmentats.

Així, si algú (que tingui ganes de viure, cosa que mai s'ha de donar com a evident) es etiquetat com a seropositiu, es tracta, senzillament (encara que ara per ara no sigui fàcil atesa la pressió social i mèdica existents), de no deixar-se envair per la por ni pels sentiments negatius, de no ficar-se al cos tractaments verinosos (AZT-Retrovir-Zidovudina, DDI, ddc...) i portar una vida sana, eliminant, clar està, eventuals mals hàbits.

Si algú (que tingui ganes de viure, cosa que mai s'ha de donar com a evident) li posen l'etiqueta de SIDA, haurà d'afegir a l'anterior un tractament, el menys agressiu possible, específic per a la malaltia que li hagi aparegut.

Això és tot. Senzill i bé de preu, la qual cosa resulta un gran inconvenient per al consorci de la indústria del terror de la SIDA.

BONES NOTÍCIES... PER QUI VULGUI CONÈIXER-LES

Afortunadament, més informació anti-terror SIDA que la donada aquí ja està disponible en espanyol i molta més en altres idiomes.

Però la immensa majoria de científics, metges, polítics, mitjans de comunicació, predicadors en general i també afectats i familiars seus, o bé la desconeixen o bé la rebutgen. Desgraciadament, en alguns casos la confiança en la cosa oficial i en altres l'haver interioritzat que solament els experts en un tema poden opinar sobre ell, fa que, ara per ara, la gran bola de neu de la SIDA segueixi creixent en rodar i destruiexi a molts... malgrat beneficiï a alguns altres.

Existeixen elements més que suficients per negar-se a seguir llegint cròniques de morts FALSAMENT anunciades.

Malgrat sigui dur, probablement s'hagi de respectar que qui es vulgui morir, que es mori. En tot cas seria difícil poder-ho evitar.

Però, cal impedir el més aviat possible que, persones que vulguin viure es converteixin en *morts de SIDA* degut a la ignorància, apatia i/o ambició.

Bibliografia bàsica:

Monique y Mirko Beljanski, *La salud secuestrada*, Libros Límite, Barcelona, 1991.

Enrique Costa Vercher, *SIDA:juicio a un virus inocente*, Mandala, Madrid, 1993.

Replantear el SIDA revista *Medicina Holística*, nº 33-34, Madrid 1993.

Bob Owen, *Roger venció al SIDA*, Higea, Madrid, 1993

Lluís Botinas és llicenciat en economia, doctorat en sociologia i coordinador de l'Associació Centro Oncológico y Biológico de Investigación Aplicada, C/. Galileu 333, 2on-1ª, 08028 BARCELONA Telf. (93) 419 68 24, fax (93) 419 61 48.

Via Fora!! núm 42, Volum V. Primavera 94

DAVANT LA CONFERÈNCIA DEL CAIRO SOBRE POBLACIÓ

Joan Martínez Alier

Reproduïm la presentació que Joan Martínez Alier va fer amb motiu de la visita de la biòloga Anne Ehrlich per assistir a les Jornades "Una sola Terra" que es van fer al Museu de la Ciència de Barcelona el proppassat mes de març.

L'autor tracta el tema de la població mundial i la seva relació amb l'ecofeminisme, tot relacionat-lo amb la pròpia tradició a Catalunya en favor de la maternitat conscient, moviment que sorgí d'ambients anarquistes i radicals a començaments de segle.

En Joan Martínez Alier anomena aquest moviment com a feminisme ecologista perquè vol posar el control de la natalitat en mans de les dones, la qual cosa els donava la possibilitat de llibertat i perquè té un punt de vista planetari de les relacions entre els humans i la natura.

We reproduce the presentation made by Joan Martínez Alier because of the visit of the biologist Anne Ehrlich for being present at the stage "One only earth" that took place in the Barcelona Science Museum last march.

The aŭthor talks about world population and its relatiionship with ecofeminism, relating it to the own tradition in Catalonia on behalf of the conscient maternity, mouvement appeared from anarchist and radical atmospheres at the beginning of the century.

Joan Martínez Alier calls this mouvement as ecological feminism because it wants to give birth-rate control to women what givez to them the possibility of freedom and because it has a planetary point of view of human beings and nature relationship.

Ni reproduktas la prezenton kiun faris Joan Martínez Alier okaze de la vizito de la biologino Anne Ehrlich partoprenanta la Tagoj "Unu sola Tero" okazintaj en la Muzeo de la Scienco de Barcelono pasintan marton.

La aŭtoro pritraktas la temon de la homa populacio kaj ĝia rilato al ekofeminismo, kunlige al la propra favora tradicio en Katalunio pri la konscia akuŝo, movado aperinta komence de la jarcento en medioj anarkistaj kaj radikalaj.

Joan Martínez Alier nomas ĉi tiun movadon kiel ekologian feminismon ĉar ĝi volas ke la virinoj gvidu la naskokontrolon, kio donas al ili pli grandan liberecon kaj ĉar tio havas planedan vidpunkton pri la rilatoj inter la homoj kaj la naturon.

1 INTRODUCCIÓ

Anne Ehrlich pertany a un equip de recerca de la Universitat de Stanford que ha publicat textos molt famosos. Per exemple: *Ecoscience* (de l'any 1977), amb la col.laboració de Holdren, de Berkeley. També les diverses edicions del llibre de Paul i Anne Ehrlich, *La bomba de la població* (publicat per primer cop el 1968), ara disponible en edició de Salvat a casa nostra. No es tracta aquí de repetir el currículum sencer d'Anne Ehrlich, sinó de fer una introducció a la seva conferència, que tingui relació amb la nostra pròpia situació a Catalunya. (Vostès saben que enguany hi haurà a El Caire una conferència sobre població organitzada per les Nacions Unides). Vostès saben també que el moviment feminista, amb tota la raó del món, vol participar en aquesta conferència. Aquest és el context de les meves observacions.

Abans, però, vull dir quelcom sobre l'activitat científica d'Anne Ehrlich. Amb Vitousek i altres membres de l'equip, fa pocs anys va publicar un article que ha estat molt citat, sobre l'impacte dels humans sobre la producció anual neta de biomassa. Ells van calcular que els humans aprofitem o fem malbé, entre el 25 i el 40 per cent de la producció neta de biomassa. Si la població encara augmenta fins a dotze mil milions abans d'estabilitzar-se, qui pot negar que hi ha una causa d'alarma?

Els Ehrlichs són coneguts per haver introduït una expressió que relaciona l'impacte humà sobre la natura, no solament amb l'augment de població, sinó també amb el consum exosomàtic d'energia i materials, i amb l'eficiència tecnològica amb la qual transformem i reciclem els recursos naturals. Evidentment però, han posat l'accent més fort en la qüestió de la població. Són *neomalthustans*. És un pecat molt gros?

2 Actualment hi ha un debat entre les ecofeministes sobre el tema de la població, especialment davant la Conferència sobre Població de les NNUU d'enguany. Els arguments d'aquest debat són els següents:

a) Per una banda, al Nord s'insisteix molt en la gravetat del descens del nombre de naixements. En els darrers decennis la natalitat ha disminuït a tots els països de l'Europa Occidental, així com als Estats Units. En alguns casos, com ara a França o Catalunya, les taxes de natalitat no són prou elevades per assegurar el relleu generacional. Al Nord s'insisteix en la necessitat d'augmentar aquestes taxes, i s'intimida a la població pronosticant un envelliment de la societat. En la mateixa direcció s'estan desenvolupant enormement tot tipus de tècniques de "reproducció assistida", amb les que a més a més d'incentivar l'augment de natalitat, es pot fer un important negoci. Són ombres de les polítiques populacionistes de la Dreta (Mussolini, Petain, Franco...)

Aquesta idea però no es nova a Catalunya, on als anys trenta va aparèixer l'obra de Vandellòs, *Catalunya poble decadent*, en la que l'autor fa un estudi de la natalitat a Catalunya, i de l'important paper que pren la immigració a causa del descens de la natalitat. Per a Vandellòs, aquests dos trets (baixa natalitat que arriba a posar en perill el relleu generacional, acompanyada d'un creixement de la població "xarnega"), comporten una desnaturalització del país.

b) D'altra banda, al Sud, la població continua creixent, a un ritme ràpid. Per reduir el nombre de naixements, des de les institucions estatals s'apliquen algunes polítiques brutals de restricció de la població. A la Xina, per exemple, hi ha una forta pressió institucional per a que cada parella tingui només un infant; aquesta pressió, que s'exerceix de moltes maneres, des de la negació d'ajuts institucionals a les parelles amb més d'un infant, o la penalització fiscal, fins a formes més subtils de pressió social i cultural, ha implicat una alta taxa d'infanticidi femení (ja que a la tradició cultural xina els infants mascles tenen una millor consideració). Un testimoni d'aquesta cruel pràctica és la desigual distribució

per sexes de la població a la Xina. A alguns estats de l'Índia és dóna una situació similar.

A més a més, institucions d'abast econòmic internacional com ara el Banc Mundial, la Fundació Rockefeller i d'altres, posen un especial èmfasi en assenyalar el creixement de la població com una de les causes principals de pobresa, culpant així les grans masses de població del sud de la seva pròpia situació. La desigualtat, i no el creixement de població, és la principal causa de pobresa i aquesta es veu agravada per la prohibició de migració de població de països del sud. Hi ha un obriment de fronteres per a mercaderies. Ara bé, aquesta mateixa Europa s'està convertint en un castell fortificat per a la població de països pobres. Dificultem la seva entrada, i a més a més tot això es reforça amb l'increment del racisme.

Les feministes estan contra totes les pràctiques que suposen una anul.lació de la capacitat de decisió de les dones, o contra els que decideixen el que és "millor" per a elles, com ara l'esterilització forçosa, o la prohibició de l'avortament. Les feministes volen el lliure exercici del "dret a la reproducció", sense imposicions (com va explicar Betsy Hartmenn al seu llibre *Reproductive Rights and Wrongs).*

3 En aquestes argumentacions veiem influències del debat Malthus vs. Marx. Segurament Marx tenia raó quan va dir que les tesis de Malthus, contra l'augment incontrolat de la població, eren una calúmnia contra la raça humana. En primer lloc, Marx va veure que la dinàmica de poblacions no segueix una corba exponencial, com havia dit Malthus, sinó una corba logística (Verhults). En el cas dels humans també es segueix aquesta mateixa corba logística i amb la particularitat que es fa de forma conscient. En segon lloc Malthus blasmava els pobres per la seva pròpia pobresa i considerava que era una pèrdua de temps i un esforç inútil intentar millorar les seves condicions, perquè els pobres es continuarien reproduint de forma exponencial, com a conills. Els intents de millora serien inútils. Però si bé són certes aquestes crítiques de Marx a les tesis de Malthus, també ho és que els marxistes van ser cecs refiant-se de les millores tecnològiques i de la redistribució de la riquesa per solucionar els problemes originats per l'augment de població.

Hi ha hagut indignació causada

per la manca de sensibilitat dels neomalthusians envers la desigualtat (amb referència a la polèmica dels anys 1970 de Commoner vs Ehrlich), però no hem d'oblidar que l'interès pel creixement de població no ve inicialment de la Fundació Rockefeller, el Banc Mundial,o el Departament de Biologia de la Universitat de Stanford. Molt abans ja va haver-hi, també a Catalunya, un moviment en favor de la maternitat conscient. Aquest moviment va sorgir entre radicals i anarquistes com Sebastian Faure, Emma Goldman, Luis Bulffi, etc. Tots ells van estar en perill d'anar a la presó perquè postulaven un feminisme neomalthusià, defensant contra el que manaven l'Església i l'Estat, el dret al control de la natalitat i per tant a la maternitat conscient. Per exemple, Maria Lacerda de Moura va escriure *Amaos y no os mutipliqueis*, així com la revista *Salud y Fuerza*, que es va publicar a Barcelona entre el 1904 i els anys 1920, i que portava el subtítol de *Revista neomalthusiana*. Aquest moviment l'anomeno *Feminisme neomalthusià*, o pot ser millor *Feminisme Ecologista*, perquè vol posar el control de la natalitat en mans de les dones, la qual cosa els donava la possibilitat de llibertat, i també perquè té un punt de vista planetari de les relacions entre els humans i la natura. Cal exercir el dret de les dones a la reproducció dins un marc ecològic. Una sola Terra!

Alguns anarquistes com ara Kropotkin, eren optimistes pel que fa als avenços de la tecnologia (agricultura d'hivernacles), i pensaven que aquests avenços serien suficients per mantenir una població en creixement. Altres, però, ja al 1900 quan la població del planeta era només d'1,6 mil milions de persones, eren més realistes i no es refiaven tant dels hipotètics avenços tecnològics.

4 Així doncs, veiem que l'alarma molt justificada sobre el creixement de la població no és només normal, sinó que a més a més ha format part de la nostra pròpia tradició, entre la gent d'esquerres a Catalunya, en moments més valents que els actuals. Avui aquesta alarma és encara més justificada: Catalunya té només 30.000 km², però en aquest petit territori han de conviure 6 milions de persones, 8 milions de porcs i 2 milions de cotxes; tot això amb un model que imita Los Angeles en l'extensió de la conurbació de Barcelona que s'eixampla en *taca d'oli*, sota la triple invocació dels apòstols de la modernitat del segle XX: Ford, Taylor i Le Corbusier. A més a més aquest territori fa servir una potència de 3 milions de Kw d'energia nuclear de les centrals d'Ascó i Vandellós que s'han posat en marxa en els anys democràtics post-franquistes.

Catalunya és, per tot això, un país superpoblat i superdesenvolupat, en el que, per donar una mica de color verd als Departaments d'un govern local que ha contribuït a la destrucció de l'ambient (un exemple clar i català és la destrucció imminent del Delta del Llobregat), s'organitzen visites d'ecologistes, com ara Anne Ehrlich, a qui donem la benvinguda més cordial.

Joan Martinez Alier, és professor d'economia a la Universitat Autònoma de Barcelona.

Generalitat de Catalunya

Perquè tu i el teu ordinador sigueu compatibles

Posa't el català en pantalla

La Generalitat de Catalunya ha impulsat acords amb les primeres empreses informàtiques perquè puguis treballar amb el teu ordinador en la teva llengua.

Ara, et facilita l'intercanvi gratuït dels teus disquets originals del MICROSOFT® WINDOWS™ 3.1 i del SISTEMA 7.1™ d'APPLE®, en qualsevol llengua, per la versió en català

INTERCANVI GRATUÏT DELS TEUS DISQUETS ORIGINALS PER LA VERSIÓ EN CATALÀ

Per fer l'intercanvi adreça't a:

Direcció General de Política Lingüística, Mallorca, 272-274, 9è, 08037 BARCELONA
Servei d'Informació i Organització de Barcelona, passeig de Gràcia, 94, 08008 BARCELONA
Servei Territorial d'Indústria i Energia, gran via de Jaume I, 41, 5è, 17001 GIRONA
Servei Territorial d'Indústria i Energia, av. del Segre, 7, 25007 LLEIDA
Servei Territorial d'Indústria i Energia, Castellarnau, 14, 43004 TARRAGONA

Si en tens una versió anterior en qualsevol idioma o no tens MICROSOFT ® WINDOWS™ 3.1 o SISTEMA 7.1™ d'APPLE®, pots adquirir-los en qualsevol distribuïdor autoritzat Microsoft o Apple a un preu avantatjós.

Per a més informació: tel. 484 36 36

ANIREM "ENDAVANT"

CRÍTICA SOBRE EL LLIBRE D'EDUARD MASJUAN: "Urbanismo y ecología en Catalunya"(*)

Jordi Catalan

La lectura d'aquesta àmplia i excel.lent crítica ens ofereix un marc històric de referència i ens descobreix aspectes, moviments, protagonistes... en gran mesura oblidats actualment, però que les seves activitats, opinions i aportacions obeïen a una realitat específica del país i a unes actituds de recerca i de voler donar solucions alternatives al desenvolupament de finals de segle passat i començaments del present. Com ens comenta el mateix autor de la crítica, "... tot recuperant el passat, entendre millor el present".

The reading of this large and excellent review offers to us a historical frame of reference and it discovers aspects, mouvements, protagonists... Rather forgotten at present, but which astivities, opinions and contributions were due to an especific reality of the country and to research attitudes and to give alternative solutions to development of the end of last century and the beginning of the present one. As the review's author has commented to us: "...recovering the past, understand the present better".

La legado de ĉi tiu ampleksa kaj eksterordinara kritiko proponas al ni referencan historian kadron kaj malkovras aspektojn, movadojn, protagonistojn... plejparte nun forgesitajn, sed kies agadoj, opinioj kaj kontribuĵoj rilatis al specifa realo de la lando kaj al iaj sintenoj de esploro kaj emo doni alternativajn solvojn al la disvolviĝo je la fino de la pasinta jarcento kaj je la komenco de la nuna. Kiel komentas la aŭtoro mem de la kritiko: "...dum ni reakiras la pasintecon ni pli bone komprenas la nunon".

Si algun tret domina en aquest fi de segle és l'imperi del màrketing i la publicitat sobre el contingut. Es tracta de vendre el producte a tot preu, manipulant-ne l'embolcall fins a fer-lo el màxim d'atractiu, sense preocuparse gens ni mica pel que hi ha dintre. El que ja fa molts decennis era evident en els mercats industrials, ha passat a ésser la norma no fa pas massa en el món polític de les democràcies occidentals i, particularment, al sud d'Europa.

El darrer cas del que exposem és el del fulminant èxit a les eleccions italianes del magnat dels mitjans de comunicació, en Silvio Berlusconi, i de la coalició *Polo de la Libertà*. D'acord amb el poc sospitós d'esquerranisme *Herald Tribune*, el deute del holding empresarial de Berlusconi -Finninvest- es va duplicar entre 1989 i 1993, assolint l'astronòmica suma de quatre trilions de lires a la darrera data (I.H.T., 01.04.94). El nou ciutadà Kane llatí muntà el partit *Forza Italia* en dos mesos i gràcies al control exercit sobre diversos canals televisius privats i a una gran campanya de màrketing, aconsegueix esdevenir el pal de paller electoral del país de Maquiavel i Gramsci. Un pal que aguanta, a més els feixistes de l'*Alianza Nazionale*.

Berlusconi, que ha triomfat presentant-se com a suposat salvador de la pàtria davant de la corrupció de la Primera República italiana, va dur a terme la seva particular acumulació primitiva de capital vinculant-se estretament als partits i institucions de l'antic règim. L'home en qüestió es va fer ric com a promotor immobiliari als

anys seixanta, impulsant el projecte *Milano 2000* amb el vist-i-plau de la llavors dominant *Democrazia Cristiana*. Als anys setanta fou membre de l'organització francmaçònica *Loggia P-2*. Als vuitanta aconseguí que el llavors cap de govern, el socialista Bettino Craxi, modifiqués les lleis antitrust de la república amb l'objecte de consolidar el seu oligopoli de *mass* media. A més, ha assolit el control d'una de les xarxes de supermecats més poderoses d'Itàlia:la *Standa*. Els seus negocis amb les famílies polítiques de la postguerra ultrapassaren la península dels Apennis: a Espanya aconseguí la concesió de canal per a la seva companyia Tele 5 de la mà de la privatització televisiva de Felipe González.

El cas Berlusconi il.lustra com construcció, finances, grans superfícies i *mass* media són les grans fonts d'acumulació de capital dels nostres dies, especialment a l'Europa meridional. En el nostre país sorprèn que no hi hagi cap debat acadèmic ni molt menys de polític sobre el tema. I no perquè manquin els exemples. Tenim, per tal d'esmentar-ne algun, el cas del financer Javier de la Rosa que va ésser reivindicat per Jordi Pujol com a gran exemple d'empresari català contemporani. Deixà el grup K.I.O. abocantlo a la suspensió de pagaments més gran de la història d'Espanya (amb més de 250.000 milions de pessetes de deute), després d'haver venut la part del lleó del patrimoni immobiliari del fins ahir primer grup químic del país -Cros-. Tot i això, el Parlament de Catalunya aprovà un aval de 5.000 milions de pessetes per recolzar el nou projecte de de la Rosa, el Parc Tibi-Gardens de Salou. Finances i projectes immobiliaris s'han entrellaçat en d'altres episodis tèrbols de la història econòmica recent: RENFE-Madrid, Planasdemunt, MACOSA, BANESTO, PSV, Luís Roldán, etc.

En aquest marc, la lectura del llibre d'Eduard Masjuan és una alenada d'aire fresc donat que intenta recuperar el nom de les coses i mira d'anar a les arrels dels processos, tot rescatant de l'oblit alguns dels pensadors que en certa mesura van preveure la situació actual. En el seu llibre l'historiador sabadellenc du a terme un treball rigorós de recuperació del pensament crític que s'oposà als projectes urbanístics de tipus especulatiu que ja s'albiraven en la Catalunya del primer terç del segle XX. L'obra té, a més, l'interès d'ésser una aportació original per conèixer l'evolució d'una de les fonts més importants d'acumulació de capital i de formació de riquesa del nostre país: el sector de la construcció.

A Catalunya els constructors immobiliaris han arribat a exercir un grau exagerat de control sobre l'economia i les institucions del país. Ho testimonia, per una banda, la llarga durada de la seva estada en la presidència de cambres de comerç -Figueras- , fires de mostres -Reina- o clubs de futbol -Núñez-. Per altra banda, polítics que han estat vinculats a projectes urbanístics clarament especulatius o a interessos industrials no aliens al sector, ocupen llocs estratègics. Exemples en són el tàndem Rosa-Serra des del despatx dels quals es prepara el Pla de la Ribera que

contemplava la requalificació de terrenys i la construcció d'un bosc de gratacels al lloc on avui hi ha la Vila Olímpica-, o l'ex-conseller d'Obres Públiques pertanyen a la família propietària d'una gran cimentera.

El poder dels constructors a l'Estat espanyol és tan gran i el pagament de comissions tan estès que un ministre com Josep Borrell va haver de reunir els principals empresaris del sector de l'obra pública en prendre possessió, advertint-los que no consentiria pràctiques d'aquests tipus. La impressió general és que gran part de la financiació dels grans partits s'esdevé a través de les obres públiques i la concessió de llicències per construir grans superfícies o aparcaments.

Tot plegat és suficient per subratllar la importància del tema de recerca escollit per Masjuan. En el seu treball desempolsega el pensament d'un grup d'estudiosos que van introduir a Catalunya el dels teòrics britànics de les ciutats com John Ruskin, William Morris o Patrick Geddes, que bastiren una línia de reflexió sobre l'urbanisme contemporani, alternativa a la que finalment acabaria imposant-se en el si de bona part de l'esquerra europea i catalana amb els projectes de Le Corbusier- és a dir el predomini de vies ràpides, blocs de pisos i grans dimensions-.

N'Eduard Masjuan, presentant un conjunt d'evidències documentals inèdites, qüestiona estudis anteriors com els de Francesc Roca i Xavier Paniagua, que afirmaven que en la Catalunya prebèl.lica no existís realment una veritable alternativa al model urbanístic de la burgesia. Així

mateix, contradiu la idea que les crítiques formulades des d'àmbits llibertaris sorgissin de la teoria burgesa o que hagin d'ésser passades per alt per utòpiques, incoherents o desfassades.

A més de palesar l'existència d'un moviment popular previ de resistència contra l'annexió de Barcelona als municipis limítrofs durant tot el període de 1897-1904, l'estudiós sabadellenc centra l'atenció en els següents teòrics i en llurs propostes radicals d'ordenació urbanística:

Cebrià de Montoliu. Advocat, literat i humanista, va impulsar el Museu Social de Barcelona -1908- i el projecte de la Ciutat Jardí -1910-. Entre els objectius que va intentar assolir amb la ciutat jardí destaquem:

-la creació d'un centre urbà establert segons un pla metòdic, formant un conjunt orgànic, complet i autònom, amb una menor densitat que la de Barcelona tant en nombre d'habitants com de cases.

- la descentralització del sistema fabril, industrialitzant el camp i conservant als voltants de les ciutats una ampla zona agrícola i de bosc.

Per aconseguir-ho veia com única via la de reservar a la comunitat la propietat col.lectiva del sòl per tal d'evitar l'especulació.

La teoria urbanística de la ciutat ecològica o jardí que Montoliu proposà com a alternativa a la ciutat de mida il.limitada fou aviat tergiversada pels interessos especulatius, mitjançant la pràctica del suburbi jardí. Montoliu denuncia aquesta manipulació. Després de deu anys de promoure el projecte des de la Societat Cívica va acabar exiliant-se i morint als Estats Units, a on va fundar la ciutat orgànica *Fairhope*. Va marxar fastiguejat per la utilització de la pròpia societat que presidia per a la promoció immobiliària crematística, amb projectes com el de la urbanització de Pedralbes. Abans, però, la Societat Cívica de la Ciutat Jardí havia, també, intentat promoure la protecció d'importants indrets del país com el Tibidabo, Collserola, Montseny, Montserrat i les Valls de Ribes, avui autèntiques reserves naturals del país.

Albert Carsí. Geòleg anarquista, intervingué en l'elaboració del primer inventari de la riquesa natural de Catalunya i fou un dels promotors de l'Escola Natura. Va escriure els llibres *La riquesa mineral de Catalunya* i *La riquesa integral de Catalunya*. Aquest últim, en premsa el 1937, no va acabar de veure la llum pel desenvolupament de la guerra. A més, Carsí va dissenyar un prototipus de molí de vent per incrementar l'oferta energètica dels serveis públics i de la indústria catalana, pensat per instal.lar en algunes muntanyes del país, el que el convertí en un precursor de la recerca de fonts d'energia renovables i netes.

A través dels seus estudis hidrològic forestals va contribuir a preparar el mapa biòtic forestal de Catalunya, amb l'objecte d'introduir el cultiu conscient del paisatge i l'explotació controlada de la fusta, per via de la intensificació de la repoblació forestal.

Alfonso Martínez Rizo. Enginyer industrial i mestre racionalista. Vicepresident del Sindicat d'Obrers Intel.lectuals de la C.N.T. Proposà la ciutat jardí caracteritzada per:

- edificis públics amb un màxim de

dues o tres plantes.

- fàbriques allunyades de les vivendes.

- illes de cases petites, envoltades de jardí i d'una o dues plantes.

Reivindicà les ciutats de menys de 100.000 habitants. Proposà l'enderrocament del 80% de les vivendes de la ciutat gran per insalubles. Criticà els plans d'eixample, els bulevards i les vies ràpides de circulació per haver estat concebudes sota els principis teòrics de l'urbanística militar. Atacà les cases bloc, densament poblades, com a mostres que simbolitzaven l'egoisme capitalista. Subratllà l'alta dependència de la gran ciutat respecte dels recursos exteriors.

Encara que els anteriors són els pensadors a que Masjuan dedica més atenció no són l'únic objecte del seu interès. De Sabadell -ciutat de l'autor del llibre que es ressenya-, destaca l'aportació d'Isidre Nadal -Llum de la Selva-, qui va crear el Jardí de l'Amistat i va ajudar a dinamitzar el Consell Educatiu de l'Escola Nova associat a l'escola de Can Rull i a la residència dels alumnes de l'Institut per a Obrers al bosc de les rodalies de Can Feu. Aquest bosc va ésser talat i destruït els anys quaranta, en ple franquisme, a diferència del Jardí de l'Amistat que el sobrevisqué fins a desaparèixer amb la nova onada d'especulació dels anys vuitanta, a l'era de l'alcalde Farrés.

La línia de pensament rescatada per Masjuan s'oposa a les tendències corbuserianes del Pla Urbanístic de 1932 i també a les concepcions d'importants pensadors de l'esquerra prebèl.lica tals com Aiguadé Miró o Andreu Nin, que es van veure seduïts pels projectes faraònics de grans avingudes i les concentracions verticals d'habitacles. Aquests no veien factible el projecte de la petita casa amb jardí i el desqualificaren atacant-lo de burgès. Avui, l'Eix Macià de Sabadell és un bon exemple de la perllongació d'aquest corrent ideològic fins al present. De fet és la negació de la caseta i l'hortet de Macià, per tal d'afavorir interessos amb pur regust franquista com els del Corte Inglés.

Com a corol.lari cal assenyalar que al debat obert per Masjuan s'hi han afegit veus subvencionades per l'Ajuntament de Barcelona durant l'any 1993. Curiosament, després de dos anys d'haver-se llegit la tesina de Masjuan a la U.A.B. -la qual donà origen al llibre que comentem- i després d'un any d'haver-se publicat el treball a Madre Tierra, l'últim estudi pagat amb diner públic no esmenta cap de les dues obres. En l'estudi subvencionat apareix Montoliu com a funcionari municipal, pioner del socialisme català i satisfet amb les institucions del país (Avui, 03.05.1993). La radiografia de Masjuan contrasta amb aquesta visió cofoia de Montoliu. Una raó més per llegir l'obra, i, tot recuperant el passat, entendre millor el present.

(*) Editat per Editorial Madre Tierra. Madrid 1992.

Jordi Catalan, és historiador econòmic i professor de la Facultat de Ciències Econòmiques de la Univesitat de Barcelona.

CONVERSA AMB JOAQUIM TORRES

Fa uns quants anys que VIA FORA!! tenia un subscriptor de la punta sud dels Països Catalans i teníem la impressió que es tractava d'un personatge una mica peculiar. El seu nom és Joaquim Torres.

Un dia, no fa pas massa, se'ns va presentar al Centre Cultural que tenim a Guardiola de Font-rubí, al bell mig d'una trobada que organitzava EcoConcern i més en concret dins del curs que, sobre globalisme, en Lluís Maria Xirinacs estava donant.

Feia ja setmanes que en Joaquim Torres havia iniciat un dels seus llargs viatges, sempre cap a munt, com ell diu, i vam tenir l'oportunitat de poder comptar amb la seva companyia i col.laboració durant dues setmanes llarges.

Fruit d'aquest contacte i de la relació que es va establir n'ha sortit entre d'altres coses l'entrevista que us exposem a continuació.

Long since VIA FORA!! has a subscriber in the south of Catalonia and we had the impression he was a quite peculiar personage. His name: Joaquim Torres.

One day, not too long ago, he bobs up at our cultural center in Guardiola de Font-rubí, just in the middle of a meeting organized by EcoConcern and concretely in the course about globalism given by Lluís Maria Xirinacs.

He had begun one of his long trips some weeks ago, always opwardly, as he says, and we had the chance to enjoy with his company and collaboration during more than two weeks.

As a result of this contact and of the relationship established, it has come out, as one example, the interview we offer to you now.

De antaŭ kelkaj jaroj "VIA FORA!!" havis abonanton en la suda pinto de la Katalunaj Landoj kaj ni kredis ke temis pri homo iom speciala. Li nomiĝas: Joaquim Torres.

Antaŭnelonge li aperis en nia Kultura Centro en Guardiola de Font-rubí dum la okazigo de renkontiĝo organizita de EcoConcern kaj pli konkrete dum la kurso pri totaleco kiun gvidis Lluís Maria Xirinacs.

De antaŭ kelkaj semajnoj Joaquim Torres estis komencinta unu el siaj longaj vojaĝoj norden, kiel li mem diras, kaj tio donis al ni la okazon ĝui lian kompanion kaj kunlaboron dum pli ol du semajnoj.

Rezulte de tiu kontakto kaj de la atingita interrilato aperis interalie jena intervjuo.

No és gens freqüent parlar abastament amb un rodamón il.lustrat. I mai aquest mot ha estat tan ajustat al personatge que avui tenim el goig de presentar-vos: Joaquim Torres.

Moltes vegades hom fa coses no perquè les hagi triat sinó perquè no li queda altre remei. Per a mi m'és del tot insuportable estar vuit hores tancat dins d'una cambra, per molt bona vista que tingui, sense poder sortir, fent números i escrivint sobre temes que no em motiven massa. Si prou dur és el treball, fer coses que no t'engresquen al cent per cent és un calvari. Aleshores no surt a compte. I un economista sembla que hagi de ser el que ho ha de tenir més clar, ja que jugues amb béns escassos en aquest cas la teva vida.

- Parla'ns de la teva formació intel.lectual.

Jo sóc economista i vaig fer un master a Toronto sobre economia regional i urbanisme.

Inicialment vaig començar a fer veterinària, un curs a Saragossa i dos a Madrid. Eren els anys seixanta. Ho vaig deixar a quart curs, perquè tenia una visió bastant romàntica d'aquesta professió. Ho feia per amor als animals, però tanmateix trobava a faltar els estímuls intel.lectuals que només les facultats d'economia i de polítiques et donaven en aquells temps a Madrid. Aleshores hi havia molta efervescència política. Jo vaig descobrir l'economia i en això coincideixo totalment amb en Xirinacs, a través de la importància que tenen els aspectes materials i concrets de la realitat, la filosofia, i ideologia que hi ha al darrere seu. Aleshores estudiaven molt el perquè de les qüestions, amb unes classes molt estimulants. Em vaig llicenciar a Madrid i vaig començar a treballar uns mesos en uns gabinets d'economistes fent estudis moltes vegades per a l'administració.

- Tanmateix te'n vas cansar aviat...

Vaig anar a Canadà per no treballar. No veia gens atractiu el meu futur professional en haver de passar tantes hores tancat, malgrat cobrés força. Als pocs mesos era admès a una universitat canadenca, i això volia dir que no t'havies de preocupar pels diners, perquè et donen prèstecs i beques molt avantatjoses. Vaig estar-hi dos anys i mig estudiant.

- Però, si tenies tan bones condicions, com és que no t'hi vas quedar?

No em vaig quedar al Canadà principalment pel clima, perquè et retalla molt la llibertat. Més que el fred en si, és l'haver-te de planificar les coses que necessites, l'habitacle, la vestimenta, el menjar... pensa que hi ha temperatures de trenta graus sota zero. En aquesta situació no pots flotar, que penso que és la part més agradable de la vida. Deixar-se portar... Allà t'havies de planificar, guants, bufandes, botes.... no poder respirar aire pur...

Durant tot un any vaig poder-me dedicar a estudiar utopies. Després d'estudiar-ne tantes la meva idea era la de viure una mica. La gran qüestió és que hi ha un milió de paraules i un granet de realitat! Podem parlar de tolerància com els cristians parlen d'amor, però després veus que és un altre món.

Trobo que actualment la cosa més revolucionària que podem fer és precisament no fer, descansar, dedicar-nos a activitats contemplatives, reivindicar el concepte sabàtic, un any sabàtic, mitja vida sabàtica... doncs començar-ho a aplicar!

Tenia molt clar que jo havia de ser vegetarià, doncs començar-ho a aplicar, perquè estava en contra de la violència i perquè des del punt de vista econòmic sóc molt conscient que és molt més fàcil d'alimentar-se a nivell planetari si tots ens decantéssim vers el vegetarianisme que no pas les proteïnes animals.

D'altra banda, jo mai he tingut una vitalitat massa alta. Estava convençut que menjant coses vives m'aniria millor que menjant-ne de mortes. També penso que si sóc i em consider-ho independentista no he

d'interferir sobre la vida dels animals. Quan estava a Islàndia treballant en una factoria de conserves de peix, quan n'arribava tant que ni tan sols se'n podien fer filets, es convertia en farina de peix per fer pinsos per alimentar animals. I això per un economista era una irracionalitat, ja que eren aliments que es podien consumir directament i ja saps que en la cadena alimentària es perd nou dècimes parts. Aleshores haver d'alimentar vaques amb farina de peix és una aberració.

Si ets un economista i si ets conscient, saps que mantenir un canadenc al Canadà costa sis vegades més en termes d'energia fòsil que mantenir-lo en l'àrea mediterrània. És com l'especialista en malalties respiratòries, de fet hauria de viure al camp... malgrat diguin que ells han d'anar on està la gent, en el fons en el fons, tot i que no siguin conscients, cerquen més un benefici privat que no pas un solucionar problemes.

- Aquesta filosofia de vida t'ha portat a molts indrets arreu del món...

Abans d'anar al Canadà ja havia estat a més de trenta països. Les coses sempre són graduals. Així mateix els meus viatges també han estat graduals.

Hi ha motius conscients com el contacte amb diferents societats i cultures.

He viatjat fins a l'Orient. L'experiència als anys setanta en passar una temporada en un Kibuzt israelià fou molt important.

- Com t'organitzes els viatges?

Els viatges els faig sempre cap al nord, partint de casa meva a Alacant, però molt lentament. Pensa que el darrer viatge vaig trigar més d'un any per arribar a Barcelona. Va molt bé no tenir una data fixa per tornar ja que et permet aprofitar totes les oportunitats que t'ofereix el camí.

Sempre he buscat un lloc per quedar-me, tot i que a vegades penso que es una exacusa. Cada vegada filo més prim...

A través del meus llibres i dels articles a l'Integral intento comunicar el que jo he vist i el que crec que val la pena de tenir en compte a l'hora d'establir-se en un determinat lloc. Voldria d'una punyetera vegada trobar un lloc per estar vuit mesos a l'any.

- Tanmateix, no pot ser que estiguis cercant massa i arribis a ser incongruent?

Sí, sí, no hem fa pas por acceptar la incongruència i les contradiccions com la por. No em costa massa acceptar la por. Tic por. Tinc por al dolor físic, a vegades a la no acceptació social... La nostra societat acorrala bastant. Hom se sent acorralat i humiliat moltes vegades. I per tant moltes vegades penses que sobreviure ja és un gran guany. Com diu Eugeni d'Ors, *cal lluitar desesperadament per sobreviure. Mentre sobrevius totes les portes són obertes.* I de vegades et trobes acorralat. A molts pobles pel sol fet d'arribar-hi a peu, sense cotxe, ho tens una mica difícil. Perds dies i temps per situar-te una mica. Però per altra banda trobo que s'ha de fer el que jo faig. Ja que es tendeix tant a l'homogeneïtzació, que hi hagi alguna dotzena de persones que vagin de poble en poble i que no estiguin alcoholitzats, ni siguin delinqüents.. és bo.

- Com veu una persona tan independent la relació familiar i especialment el lligam amb els fills?

És complicat parlar en una entrevista com aquesta de temes tan profunds. Ara bé sí que puc aportar diferents reflexions a la manera com Yung diu en espiral, al voltant de.

Per una banda trobo que és escandalós que s'hagin de passar tants anys perquè un fill sigui plenament autònom. En els animals veus que la cosa va molt més ràpida. Home! ja m'agradaria que hi hagués bosses de Kibbuts a Catalunya per exemple. Per la persona que no creu amb la família ortodoxa crec que seria interessant que existís a Catalunya experiències d'aquest tipus. Les úniques que jo conec aquí són les de l'Arco Iris a Arenys de Munt, desaparegut ja. La família és la institució que dóna més estabilitat, és com la democràcia que en diuen que és la menys dolenta de les solucions fetes fins ara. Amb això de la família crec molt el que diu Pavese: *La inteligència de la família és que sap ajuntar molt bé l'egoisme propi de cada persona i per tant et tanques en la família nuclear, però per altra la necessitat de basar-se en fora.*

La cosa dels fills m'ha fet pensar molt. Pensa que en els viatges que jo faig els quals duren un any i mig, convisc amb moltes famílies, un promig de cinquanta i trobo que els fills absorbeixen innecessàriament massa temps i massa energia per part dels pares. Des del punt de vista psicològic tant o més important que la dedicació plena dels pares és el veure que estàs immers en una societat que funciona bé. Això és un element de seguretat molt important a Israel. Els pares estan només dues hores i mitja cada dia amb els seus fills, però amb una dedicació exclusiva envers ells. És un temps només per a ells.

- Però tu has optat per anar sol...

Per a mi la relació ideal és la que he tingut des de fa molts anys amb una noia xineso-canadenca que des d'un principi hi havia l'altre "boy freend" fix, que era un xicot de Malta, troskysta. Els caps de setmana estava amb ella... Sembla que hi ha solucions que per desgràcia s'han de veure reduïdes a una edat determinada. No ho sé si ha de ser necessàriament així. A

la Universitat hi havia experiències maquíssimes, però al final s'acaben... era utopia, era molt agradable. És necessari aquest canvi tan profund? Sembla que sí, que hi ha unes forces que t'obliguen a ser conservador, però que no n'hi ha per tant, ens excedim. No et sembla?

- Abans has reivindicat el no fer res i l'has definit com a molt revolucionari. Explica't una mica...

Un dels llibres que mès m'ha canviat és "*El pelegrí rus*" llibre anònim. És un llibre amb moltes citacions. Algunes de les quals són:*la conversa més espiritual i més estimulant si s'extén massa acaba sent pura xerameca. La paraula pot ser plata, però el silenci és or pur. La paraula pertany al temps i el silenci a l'eternitat.* Jo hi crec molt en tot això.

Penso que la cosa que més uneix no és pas el discurs, sinó compartir el silenci.

Crec que hi ha una inflació de paraules i que rebem més informació de la que podem digerir i qualsevol cosa que no podem digerir no només no és neutra sinó que et fa mal. En el cas dels aliments tens una indigestió i en el cas de la informació et perjudica el cervell, et treu instint i capacitat d'anàlisi, intuïció.... La intuïció és molt important.

- Com relaciones el que acabes dè manifestar amb la passivitat. Normalment aquesta té unes connotacions pejoratives..

Abarcar un equilibri és tant difícil!! És el tall del ganivet. M'imagino que hi ha un punt òptim que és qüestió d'intentar-lo buscar. Fer una activitat òbviament i informar-te una mica però saber dir que no, saber dir no. I que augmenti el tant per cent de temps i d'energia dedicat a la soledat, a la serenitat, al silenci...

- T'és fàcil viure en comunitat?

Si es respecta el tant per cent que jo busco, sí. Dues hores diàries de conviure.

La convivència genera molts confrontaments, però hi pot haver un altre tipus de convivència en la que sigui pràcticament impossible que es pugui generar aquesta confrontació, com és per exemple, la meditació junts i el pregar junts. Tens els avantatges de sentir-te formar part de la comunitat però per altra banda no pot sorgir la confrontació. La confrontació és l'infern, et xucla molta energia i després et fa sentir malament.

Quan jo treballava amb els monjos de Poblet, pots treballar hores sense parlar, i això és bonic. No cal parlar. Estàs amb ells i fan el que han de fer amb un ritme suau i mantingut. Jo hi crec molt en això.

Els antics cenovites parlaven de la melanconia postpandrial. Eren conscients que després de menjar per a tothom existeix un cert devallament. És més fàcil caure amb un cert pesimisme. Santiago de Loyola deia: *En desolación que no haya mudanza.* Hi ha moments que et trobes que això no va bé, però en general estàs bastant equilibrat.

Seguint aquest ritme de no haver de treballar massa i poder dormir nou hores en silenci -sóc molt sensible al descans- com també deia Josep Pla *quan descanso em sento més construït*, tens unes idees més treballades, ets molt més coherent i lligues molt

més bé una cosa amb l'altra. En el darrer viatge he passat temporades malament... És fomut ser massa sensible... No tots experimenten el mateix tipus de dolor o de plaer en rebre la mateixa causa... És molt difícil canviar aquestes coses.

Quan jo desitjo que canviïn les coses hi ha un component ètic però també n'hi ha un d'egoista en el sentit que en certa manera m'està matant, i m'agradaria poder gaudir de la vida urbana sense haver de patir tants inconvenients. Imagina't una ciutat sense pràcticament trànsit privat. Tindria sols els estímuls intel.lectuals i l'anonimat de la ciutat, ets sents molt lliure en una ciutat.

Tothom parla bé del camp, però només hi van els caps de setmana, la gent troba a faltar la ciutat. Mil paraules, mil poesies s'han fet en termes bucòlics però ningú va al camp. Tothom es queixa de la inhabitabilitat de Barcelona però ningú va al camp, i això que viure al camp en termes econòmics és bastant senzill, és tant i tant barat!

I la cosa del cotxe igual. I la gent d'Enllaç no aneu en tren i mira que té una situació molt privilegiada la casa que teniu a Guardiola de Font-rubí. Tens una estació a dos kilòmetres i mig i estàs al mig del camp, però no hi acostumeu a anar en tren...

- Però uns anem molt estressats, fabricant moltes paraules, essent pot ser, molt poc conseqüents amb el que diem, però d'alguna manera sí que creem elements, situacions que poden possibilitar que altres, sigui qui sigui, en puguin gaudir...

Una certa especialització hi ha de ser. De tota manera estic convençut que tothom hauria d'estar en contacte dues horetes amb cosa viva. I es que n'hi ha tantes de paradoxes!

Hi ha una altra cosa entranyable per a mi. Per una banda jo estic en contra del viatjar. És una fase per a persones que no s'han trobat massa a si mateixes. I que ha d'arribar un moment que la cosa lògica seria pararse i no moure's. Ens movem massa. Però per altra banda crec que és molt terapèutic el caminar. Mai et vénen les depressions quan estàs pel camí, et vénen quan tornes. Neruda deia: *les cases són per tronar-hi i no per quedar-s'hi.* Les ciutats no estan pensades per caminar, ni tampoc els seus voltants.

D'altra banda hom sempre confia en trobar una persona que ens comunicarà la seva saviesa i que te la comunicarà sense gaire esforç..

- Però això és força improvable...

Sí, però... M'ha anat molt bé trobar Llum de la Selva, l'ermità de Montserrat Emili Girbau, l'ermità portugués Manuel Duarte, en Felip Palau del Palau d'Anglesola que viu en una cova... A través del viatge has conegut i t'han fet canviar.

Han estat dues hores d'intensa conversa, en la qual hem compartit vivències, sensacions... i una profunda, profundíssima pau.

Joan-Ramon Gordo i Montraveta

Generalitat de Catalunya

BOMBA INCENDIÀRIA

A la natura, qualsevol foc és molt perillós.

SI VEU FOC TRUQUI AL

085

BOMBERS DE LA GENERALITAT

Aquest estiu, una simple burilla pot tenir la potència devastadora d'una bomba incendiària; només serà necessari que un inconscient la llenci per la finestreta del cotxe, no l'apagui trepitjant-la o faci servir el bosc com un immens cendrer.

Aquest any, aquest estiu, el perill d'incendi és màxim.

Qualsevol flama o espurna, per insignificant que pugui semblar, pot tenir conseqüències desastroses; per això, si us plau, aquest estiu no enceneu foc, enlloc.

ANIREM

"ENDAVANT"

ENHAVO		CONTENTS
Cefartikolo.	3	Editorial.
Por energia estonteco eltenebla	4	For a sustainable energetic future.
La Kolektivo de Arkeologiaj Esploroj de Cerdanyola (CRAC)	9	The Archeological Research Group of Cerdanyola.
La senco de la konfederaciismo	12	The meaning of confederalism.
Kolokvo "Vivre avec la Terre". Sintezo kaj rekomendoj.	26	"Vivre avec la Terre" Colloquy. Sybnthesis and recomendations.
Ekzistas solvoj pri la Aidoso. La oficiala teroro ne estas pravigebla.	36	There are solutions to AIDS. The official terror is not justified.
Antau la Konferenco de l'Kairo pri populacio.	42	Before El Cairo congress about population.
Kritiko pri la libro de Eduard Masjuan: Urboplanismo kaj ekologio en Katalunio.	47	A review ef Eduard Masjuan's book: Urbanism and ecology in Catalonia.
Konversacio kun Joaquim Torres.	52	A talk with Joaquim Torres.

Paper ecològic
100% lliure de clor

VIA FORA!! núm 42. Primavera del 1994. ***Publicació per a la gent culturalment activa.*** Podeu reproduir qualsevol article sempre que sigui de manera íntegra, però us agraïríem que en féssiu constar la procedència.
EDITA: ASSOCIACIÓ **enllaç** Apartat de Correus 85, 08291 RIPOLLET (el Vallès Occidental), telèfons: 692 51 83 - 675 27 83 i al CENTRE DE CULTURA , Turó dels Pujols, 08739 Guardiola de Font-rubí (Alt Penedès), telèfon 897 43 05.
VIA FORA!! és composat electrònicament pels membres de l'Associació comptant amb la col.laboració de Servei de Secretaria S.A. Imprés als PP.CC. a La Impremta (el Prat de Llobregat), amb paper ecològic de 90 grams. D.L. B-13.925/1984 I.S.S.N. 0214-672X.
VIA FORA! és membre de l'APPEC (Associació de Publicacions Periòdiques en Català).

VIA FORA!! és fruit d'un treball col.lectiu i està coordinat per :Andreu Caralt, Leonor Carrion, Eugeni Chacer, Núria Font, Àngels Fortuny Morera, Joan Ramon Gordo, Rolf Kraus, Dolors Moreno, Agustí Nicolau, Marta Romaní, Jaume Sobrevals, Milagros Vallès i Lluís Vàzquez.
En aquest número han col.laborat en les traduccions: Paul Martin, Pep Puig, Mercè Castany, Llibert Puig, i l'Associació Catalana d'Esperanto.
enllaç no s'identifica necessàriament amb els articles que van signats pels seus autors.

editorial — **Editorial.** 3

cada terra fa sa guerra — **Per un futur Energètic sostenible.** Pep Puig. 4
El Col.lectiu de Rercerques Arqueològiques de Cerdanyola (CRAC). 9

altrament — **El sentit del Confederalisme.** Murray Bookchin. 12
Col.loqui Vivre avec la Terre. Síntesi i recomanacions. Raimon Pànikkar. 26
Existeixen solucions a la Sida. El terror oficial no està justificat. Lluís Botinas. 36
Davant la Conferència del Cairo sobre població. Joan Martinez Alier. 42

relligats — **Crítica sobre el llibre d'Eduard Masjuan: "Urbanismo y ecología en Catalunya".** Jordi Catalan. 47

a la intempèrie — **Conversa amb Joaquim Torres** 52

Associació cultural